

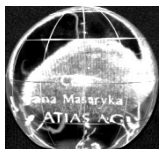

SOKOL SYDNEY LIMITED

ČLEN SVĚTOVÉHO SVAZU SOKOLSTVA

16 Grattan Crescent, Frenchs Forest, NSW 2086

ACN 000 378 736

www.sokolsydney.com

Číslo 2

Ročník LX

Březen/duben

Number 2

Volume LX

March/April

2012

LAUREÁT CENY JANA MASARYKA GRATIAS AGIT 2000

XX

Print Post Approved PP 239732-00003

XX

**THE SOKOL SYDNEY PROGRAMME OF ACTIVITIES MAY BE
HEARD ON 02 9452 5617**

Březen za kamna vlezem – díky globálnímu oteplování to platí i pro jižní polokouli

OBSAH

Slovo starosty a pokladníka	6
Ohlasy čtenářů	8
Výzva sestry Zory Kašpárkové	9
Rozpomínání na Václava Havla	9
Zprávy z konsulátu ČR	10
Žalov	11
Letem světem	11
My first steps in Australia	14
Přímá volba prezidenta	17
Islandňané jsou pašáci	17
Kino Ponrepo	20
Hádkový koutek	21
Humor	22
150 let Sokola	25
První dámy	28
Perly a perličky	33
Neexistující dekret pres. Beneše	36
Scientific facts in a nutshell	37
Tápání	38
Z tajů krás české řeči	42
Nahoře je dole – recenze knihy	43
Malý skeptik	46

VĚSTNÍK

Dvouměsíčník Sokola Sydney.

Obsah publikovaných článků nemusí být totožný s názory redakce. Vyhrazujeme si právo články upravit.

Redakční rada:
B Šindler, P Čermák,
M. Daňková

Telefon redakce:
02 9981 4765

Email:
petevasyd@hotmail.com
Věstník se též nachází na
internetové stránce
www.sokolsydney.com

Příští uzávěrka Věstníku:

7. 3. 2012

**(Vždy první středa
v každém lichém měsíci)**

Z PERA STAROSTY

Za týden se bude konat Valná hromada naší sydneyké sokolské jednoty, kde ve zprávách činovníků uslyšíte o dobrém hospodaření našeho sokolského výboru.

Musím poděkovat všem sestřám a bratrům za jejich obětavost, za tak skvělou práci, kterou za celý rok pro naši jednotu vykonali.

Doufám, že po schválení všech zpráv členů výboru a po udělení absolutoria odstupujícímu výboru si členové naší jednoty zase zvolí tak úspěšný výbor. Není to lehká práce, žádná peněžní odměna, ale jen pocit, že člověk pomáhá jeden druhému pro dobro celé sokolské organizace.

Nazdar Jan Jelínek

NAŠE AKCE

MALOVÁNÍ KRASLIC 31. 3. strana 7; **VALNÁ HROMADA 1. 4.** strana 19, 41, 45;

SOBOTNÍ VOLEJBAL – 31. 3., 4. a 28.4., 12. a 26. 5., 9. a 23. 6. strana 18, 45, 46

KINO PONREPO – 22. 4. a 20. 5. strana 20; **ANZAC MARCH – 25. 4.** strana 19.

Pravidelné akce na zadní straně obálky, všechny akce také na SBS rádio (strana 19) a na www.sokolsydney.com.

ZPRÁVA POKLADNÍKA

Prosíme zahraniční odběratele Věstníku, aby pokud možno platili předplatné v australských dolarech, většinou jde „draft“ od banky předem objednat. Za převod z jiné měny nám banka účtuje 10.50 australských dolarů. Jen poštovné do zahraničí za ročních 6 čísel bylo opět zvýšeno na 28.20 AUD.

Dary a předplatné na Věstník od 1. 1. 2012 do 29. 2. 2012 celkem \$1,330, fond na údržbu Národního domu \$430. Mnoho díky všem dárcům.

Členské příspěvky – Upozorňuji, že **PŘÍSPĚVKY \$25 NA ROK 2012 JSOU NYNÍ SPLATNÉ A MĚLY BÝT ZAPLACENY DO 31/1/2012.**

Věstník: předplatné pro nečleny na kalendářní rok od 1. 1. do 31. 12. 2012 je \$25 v Austrálii a \$30 v zámorí.

Vydání od 1. 1. 2012 do 29. 2. 2012 celkem \$15,346.09, z toho mimořádné \$10,762.92 za roční pojištění.

Prosím vystavujte všechny platby na „**Sokol Sydney Ltd**“ s uvedením na jaký účel, se zpáteční adresou a zašlete na adresu: **Sokol Sydney Ltd., 16 Grattan Crescent, FRENCHS FOREST NSW 2086.** „**SOKOL SYDNEY LTD**“ (nic nevynechávat ani nepřidávat) na šeku nebo „**Money Order**“ je teď jediný „**Payee**“ australským bankám přijatelný. **Prosíme, používejte jen tento název pro všechny platby. Pokud platíte převodem na účet Sokol Sydney Ltd, B/S/B 112 879 číslo 108349087 zašlete, prosím, vaše jméno, datum a účel platby na email petevasyd@hotmail.com.**

Dary na Věstník a údržbu sokolského Národního Domu obdržené od 1. 1. 2012 do 29. 2. 2012:

Novák M & V	20	Liška G	55	Kašpárková Z	25
Rada M	25	Machová E	25	Hrdinová J	50
Pantoflíček B	55	Toman R	50	Zahrádková H	5
Doležel Z	20	Kmenta J/Chobotsky B	25	Vacek J	15
Grotte F & Z	70	Benický R	25	Mikuš J	25
Benická A	25	Tomek J	25	Kučerová O	25
Pšeničný I & O	10	Jeřábek J & M	30	Zelinová K	25
Procházka J	25	Siruček K	25	Nečasová M	10
Fiala E	50	Křivánek J A Dr	25	Jelínek G	75
Elias K	25	Škopek M Dr	75	Weir J	200
Dobrovský G & M	30	Retter P Dr	50	Koláček P	10
Ringer M	50	Niemczyk P	25	Procházka J	25
Čechová M	25	Nováčková V	25	Vernerová M	10
Profanta A	25	Vickers M	125	Holická J	25
Jelínek J	25	Řehulka S	25	Ningerová I	20
Novák J	25	Horák M	25		
Trlifaj J	25	Vyhnálek M	100		

Stvrzenky jsou vždy přiloženy k následujícímu Věstníku.

Petr Čermák

KRASLICE

**MATKY, OTCOVÉ, BABIČKY
A DĚDEČKOVÉ!!! Přiveďte
své děti do našeho
Národního domu
16 Grattan Crescent Frenchs
Forest v sobotu 31. března.
Od 14:30 se tam naučí
zdobit velikonoční vajíčka.**

Ohlasy čtenářů Věstníku

Bratři, přikládám A\$100 "Dar na Věstník" se vzpomínkou na těžké začátky v roce 1955 a organisování sbírky mezi ještě tak málo krajany roztroušenými - po celé Austrálii. Díky za Vaši oddanost naší sokolské myšlence.

Obdivuji pana Bořka Šindlera za příspěvky, na které se vždy se zájmem těším. Lituji, že jsem neměl možnost osobně poznat bratra Šindlera a Petra Čermáka. Poznali jsme se s Evou Čermákovou, když závodila na lyžích v Perisher. Petře, prosím Tě vyříd svoji manželce paní Evičce moji stálou vzpomínku na její závodění v Perishru a pozdrav z Orlických Hor z mého dalšího "exilu"; ale jsem doma, i když je to jiný domov.

Postavili jsme r. 1982 novou krásnou Sokolovnu. Přestavěli jsme 1986 - 89 nejstarší (1350) kostel v Orlických Horách. Bohužel naše vlast je ovlivňována nacistickou ideologií a komunistickou výchovou. Mám pocit, že naše vlast je ateistickou velmocí. Ani můj bratr nezapomene na dobré časy když „Vláda mu platila 10 Kč za litr mléka a jeho manželka běžela do konsumu koupit litr za 5 Kčs - JO to byla dobrá doba a vláda“. Mladá generace, od základní školy do 35 let, studuje západoevropské jazyky hlavně angličtinu a těm rád pomáhám.

Miroslav Tyrš, Fügner a Sokol jsou cizí pojmy pro mladé občany do 50 let; starší - ti vzpomínají, ale moc pro "vzkříšení" nedělají. Hnátničtí obyvatelé jsou pyšní na svoji Sokolovnu - Kostel i na asfaltovou silnici a vodovod. Idealismus je převládán materialismem. Vláda již druhý rok škrtá chudým, ale obává se zvýšit 15% daní z neuměřených zisků. Vzpomínám na své začátky v 1955, kdy jsem platil až 48%; poslední rok 1980 progresivně sníženy na 32%. Chudáci chudí a nezaměstnaní. Miliardáři jim sem tam něco slíbí.

Těším se na příští Všesokolský slet a doufám v mých 87 letech, že to nebude můj poslední. Dosud jsem nevynechal žádný od roku 1936 (?) - měl jsem 3 „frčky“ jako žák a Strahov byl plný.

Vážení bratři, gratuluji Vám a věřím, že Vaše snaha bude úspěšně pokračovat
NAZDAR

Váš Milan Vyhnálek Ústí nad Orlicí ČR

Děkujeme za užitečné a milé zprávy.

J & M Jeřábkovi WA

Doneslo se do vidu a slechu naší redakční rady ostré, leč zasloužené vyčínění bedlivého čtenáře Věstníku profesora Jana Kmenty za otištění „boty“ v posledním lednovém čísle. Pan profesor nám sděluje a vytýká toto: „...na stránce 11 (paragraf nad fotografiemi) jsem našel velkou botu, totiž že prezident Beneš skončil 3. března 1948... O kousek dále stojí, že pohřeb presidenta Beneše se konal 9. září 1948... Existence takových chyb dělá Věstníku špatnou reputaci, co se týče spolehlivosti informací. A skutečnost, že celý článek byl odebrán odjinud není omluvou, kompetentní redaktor by nesmysly neměl nechat projít... A v celém článku není žádná zmínka o sokolském sletu v létě 1948...“. Tolik ostrá výtka Profesora Kmenty. Redakce Věstníku, ač jí bedlivost vidu zřejmě „ujela“, nehodlá ono ostré vyčínění ignorovat a snaží se tu „botu“ napravit. President Beneš skončil 3. září roku 1948, a jeho pohřeb se konal 10. září toho roku. Omlouváme se panu profesorovi i čtenářstvu. Pokud se týče nezmínky v onom přetištěném článku o konání sletu, to si na svá redakční bedra neuvazujeme. Snažíme se přejaté články obsahově neměnit. Je ostatně dodnes sporné, zdali konání sletu v létě 1948, kdy bratr náčelník Hřebík byl již v exilu, bylo moudrým tahem – nebo zdali se onen slet stal jakýmsi důkazem věrnosti sokolstva nově nastolenému Gottwaldovu režimu, i když pochodující šiky sokolů odvracely hlavy od vládní tribuny...

Uvítali bychom, kdyby se někdo z naší čtenářské obce uvolil stát se (neplaceným!!) faktografickým korektorem článků uveřejňovaných v našem Věstníku. Někdo, komu bychom mohli zaslat potenciální články elektronickou poštou, kdo by nám po ověření správnosti uveřejněných faktů, byl schopen je stejnou cestou zaslat zpět.

Redakce Věstníku

VÝZVA SESTRY ZORY KAŠPÁRKOVÉ

Za Austrálii na XV Všesokolském sletu budou cvičit 3 cvičenky z Canberry, která je pobočkou TJ Sokola Sydney v „senior“ skupině zvané Věrná garda. Jméno skladby je: Jen pro dnešní den, je to skladba vhodná pro starší i mladší pokud se rozhodnou; je nenáročná bez předklonu, poskoků, kleku ap. Cvičí se převážně rukama, pochodem a podřepem. Je neobyčejně choreografická s mnoha přechody vytvářejícími malebné obrazce. Trvání je 8 minut a celkem nás bude 1560 na ploše. Vystoupení jsou dvě: večerní 5. 7. a odpolední 6. 7. Hudba jsou písně ze starých filmů. Prostřední, tj. druhá část, je taneční na píseň „Madono má“. Cvičit budeme s celkem z Vídně, kam ještě zajedeme z Prahy ve čtvrtek 28. 6. na jejich cvičební hodinu. Oni přijíždí do Prahy až v předvečer průvodu a společných zkoušek. Zkoušek bude několik, na každé představení většinou tři. Při první se vrací, opravuje, prostě se dává ohromný celek dohromady, druhá je tak zvaná projížděčka, kdy se předpokládá hladký průběh nástupu, odchodu a cvičení; eventuálně je počítán čas na menší opravy chyb. Třetí je už generálka před vystoupeními. Letošní slet nebude již na Strahově, původní sokolský stadión je v zanedbaném stavu takřka havarijním a Rosického potřebuje mnoho úprav, aby odpovídal bezpečnostním požadavkům; EDEN Vršovice (Slávie) je nový, moderní, se vším potřebným vybavením. Je to smutné, že tradice nepokračuje, ale takový už je život. Bohužel výzva k nácvičku nebyla nedopatřením uveřejněna dříve - v případě, že má ještě někdo zájem, pokusím se udělat co je v mé moci, abych pomohla. Mně se skladba celkem pamatuje dobře. Jinak každý kdo z vás bude v Praze je vítán se připojit do sokolského průvodu i jen v civilu, nevyžaduje se kroj. Průvod je v neděli 1. 7. od 10 ráno - pochopitelně řadění je dříve. Vždy jde zahraničí první, tudíž dle našeho abecedního pořádku jsme celkem na začátku hlavního průvodu; tak se řadíme v dolní části Václavského náměstí skoro Na Můstku asi úroveň "Bati". Budeme tam mít australskou vlajku, tak nás poznáte. Pokud někdo chce jen průvodu přihlížet, průvod prochází od Václavského náměstí, na 28. října, Národní třídou kolem Národního divadla na Smetanovo nábřeží, Křížovnickou ulicí na náměstí Jana Palacha. Dále Širokou a Pařížskou na Staroměstské náměstí kde se ukončení průvodu plánuje na 13.00 hod.

Rozpomínání na Václava Havla Edgar Dutka

Už je to několik dnů, co jsem se vrátil ze zádušní mše ve Svatovítské katedrále, ještě mi v uších zní Dvořákovo Requiem a já stále nemám jasno jak a co napsat, kde začít. Poprvé jsem se s Havlem osobně setkal na koupališti v Letovicích, kde jsem tehdy dělal číšníka (a chystal se tak na svou literární kariéru) a on, v blue jeans, bílé košili, s bohatými blondatými kudrlinkami na hlavě, ležel u bazénu v trávě. To se divadlo Na zábradlí vracelo z Brna a já všechny herce počastoval vodkou. Samozřejmě ani on neodmítl. To už měl napsanou Zahradní slavnost. Nedovolili mu vystudovat vysokou školu a tak se z kulisáka stal světovým dramatikem. Celý dissent byl hrdý na to, že si vždy sám vydělal na živobytí, ačkoliv miliónový majetek byl zkonfiskován a tzv. znárodněn. Pak jsem ho dlouho neviděl, ale zato jsem o něm slyšel, většinou ze Svobodné Evropy a od básníka Petra Kabeše, který byl můj osobní přítel. Poprvé mi Havel vyrazil dech, když napsal prezidentovi Husákovi otevřený dopis, kde ho vyzval, aby koukal dodržovat lidská práva, když je v Helsinkách podepsal. Dostal za to 4 a půl roku. Bylo to něco nepředstavitelného, že občan napomene presidenta totalitního státu! Když se v roce 1978 bolševici snažili vystěhovat Chartisty do zahraničí (dělali jim nepříjemnou reklamu), nabídli Havlovi místo dramaturga na Broadwayi, odmítl emigrovat a dostal za to dalších tři a půl roku vězení. Od té doby před jeho bytem na nábřeží i před jeho vikendrem na Hrádečku stála policejní maringotka a čtyřadvacet hodin denně byl hlídán. Každoročně ve výročí Ruské okupace či upálení Jana Palacha přátelé mířící za Václavem na Hrádeček byli perlustrováni a posíláni šupem zpátky. Jenomže oni se vždy necestami lesem na Hrádeček dostali, dokonce se tam hrály jeho hry a také přemýšleli, co dál. Podruhé mi vyrazil dech, když se v roce 1989 na zdech nejen v Praze objevily nápisy Havel na Hrad! To jsem zrovna několik dnů před tím podepsal petici na jeho propuštění z vězení! Měl jsem to za jarý český humor. Dva měsíce na to byl zvolen prezidentem!

Žalov.

V únoru na věčnost odešla dlouholetá činovnice naší sokolské jednoty v Sydney a manželka již před lety zesnulého dlouholetého náčelníka, a iniciátora postavení sokolského Národního domu ve Frenchs Forest, Oldy Mařika, sestra **Liduška Maříková**. Manželé Maříkovi též po mnoho let kdysi zajišťovali vydávání a zasilání sokolského Věstníku. A není tomu dlouho, co zemřel též někdejší náčelník naší sydneyjské jednoty bratr Kurt Kilián. V Československu bývala Liduška učitelkou. Zanechává po sobě dceru s vnoučaty. Budiž jí australské země lehká.

Opožděně se dovídáme a zde s lítostí oznamujeme, že minulý rok zemřel náš dlouholetý čtenář **Jan Hubner** z Pomony v Queenslandu.

LETEM SVĚTEM

Podle návodu, že výjimka potvrzuje pravidlo, vkládám tentokrát do tohoto sloupce i něco z domácích českých novin. S poznámkou, že je to opravdu výjimečné. Dostal jsem totiž z Prahy **zvláštní vydání Lidových novin** s titulem na první stránce SMUTNÉ DNY. Je to čtrnáct stránek fotografií a textů z per různých autorů s datem v sobotu 24. prosince, tedy den po pohřbu Václava Havla. Již jsme si dávno zvykli nacházet denně v českých novinách vydávaných v republice dlouhé litanie o tam se udávších špinavostech a podraznických aférách, ale toto vydání Lidovek je těchto obvyklých invektiv zcela prosto. Tak i jako český tisk v zahraničí, nešetřila nikdy ani domácí media po léta kritikou chyb a nedostatků prvního postkomunistického presidenta a výtkami k jeho naivní šetrnosti vůči komunistickým zločincům. Nicméně toto zvláštní číslo věnované Havlově pohřbu dokazuje, že Češi nakonec dovedli ocenit jeho nebojácný postoj v dobách, kdy národ – právě asi jen na několik set odvážlivců – jen zarytě mlčel. V tomto zvláštním vydání jsou desítky fotografií z pohřebního průvodu Prahou, vidíme hlavu na hlavě po celé délce Karlova mostu k Malostranskému náměstí a uplakané tváře truchlících, záběry z nitra svatovítského chrámu s čelnými světovými účastníky, fotografie prvních stránek světových deníků s oznámeními Havlova úmrtí. Že den státního smutku vyhlásilo i Slovensko je nutno zvláště vyzvednout jako poctu bratrskému národu... Z mnoha a mnoha řádek textu bych vyjmul pár vět zřejmě mladého žurnalisty Dalibora Balšínska: „Nedopustíme, aby svět věděl lépe než my, jakou osobností (Havel) byl. Všichni by si měli vzpomenout a postavit ho tam, kam náleží...“. Havel dovedl chybovat a šlapat vedle. Dovedl ale také statečně pozvednout ustrašené hlavy Čechů, i ve své smrti.

Listopadové/prosincové dvojčíslo canberské **Besedy** - opět ve žlutém hávu - obsahuje šestnáct stránek s mnoha a mnoha zdařilými fotografiemi. K osmadvacátému říjnu, jak vidíme a čteme, obdařil český velvyslanec Dr. Hynek Kmoníček Besedu zvláštním poselstvím - nu, pan velvyslanec má Besedu vlastně na dlani. V něm se také zmiňuje a proponované návštěvě Austrálie Českou Filharmonii v srpnu 2012, po třiapadesáti letech teprve po druhé ve své historii... Na poslední stránce Besedy jsem četl a četl slova ze Slova Davida Gottwalda a prohlížel zamyšleně jeho obrázky. Smysl jsem sice nepochopil, ale snad mně v tom zabránil jen vysoký věk. - Lednové vydání Besedy se opět odělo do hávu zeleného a na titulní stránce se tentokrát ocitla kresba moravského hradu Pernštejna, jejímž autorem je Bohuslav Kalivoda. Toto číslo také přináší informace o proponovaných vystoupeních české kytaristky Lenky

Filipové. Navštívila dosud snad již všechny země globu – Austrálii si ovšem, zhola po česku, nechala zřejmě až na ten nejzazší konec.

Kdoví, jak k tomu došlo – ale došlo k tomu. Ocitlo se náhle v sokolovně naší jednoty prosincové číslo dvaadvacátého ročníku **“Zpravodaje”**, oběžníku “tělocvičné jednoty Sokol I. Smíchov pro členstvo jednoty”, vydané “T. J. Sokol I. Smíchov v prosinci 2011”. Ne tedy sokolské jednoty Smíchov, leč oběžník jednoty Smíchov I. Na titulní stránce se čtenář musí obdivovat fotografii obrovité honosné budovy smíchovské sokolovny, pravděpodobně jen sokolovny jednoty Smíchova I., nad jejímž imposantním vchodem se vznáší soška ptáka sokola s mohutně rozepjatými křídly. Tato velmi vkusná brožurka obsahuje 56 stránek textu a vpravdě uměleckých fotografií ze života jednoty – mezi nimiž figurují hlavně snímky smíchovské sokolské drobotiny. Nu prostě, hned srdce našinci poskočí a člověk se raduje, jak tak těch šestapadesát stránek obrací. Najdete i fotografii celého ručně psaného textu historického dokumentu o nákupu pozemku letního cvičiště na Mrázovce z května roku 1924 – a na čtenáře jakoby dýchnul závan slavné sokolské smíchovské minulosti, ale i naděje na zdárnou budoucnost... Pro nepražské čtenáře bych měl snad uvést, že Smíchov je jednou z pražských čtvrtí na levém břehu Vltavy a že Mrázovka je tam důležitým historickým místem... Pozvánka na společenský večer 7. ledna a na dětský maškarní ples 8. ledna ovšem zůstane pro australské zájemce bohužel jen předmětem touhy...

Vánoční vydání **Čechoaustralana** Barbary Semenové je samozřejmě opět pozoruhodnou snůškou zajímavostí i zajímavůstek. Miloš Ondrášek si tam ve své Glose stěžuje, že čeština je “na scestí”. Ne, že bych to popíral, ale tím skutečným důvodem, myslím, není vypůjčování si anglických výrazů, jak autor uvádí. I jiné evropské jazyky se dnes dopouštějí podobných hloupých přečinů, ale dokonale vybroušenou češtinu to na scestí přivést nemůže a nepřivede; takových několik stoveček anglických vejšplechtíčků ji z její dokonalé míry nevyvede... Eva Strížovská vzpomíná ve sloupečku “Krásné vánoce” na své dojmy z návštěvy Austrálie v roce 1996, mimo jiné i na svoji tehdejší návštěvu v sokolovně... Jaroslav Kovářiček – tentokráte s dlouhým “á” – roznímá o “pravdě a lži”... Zdeněk Reich nám v článku “Nevzpírejte se osudu” prozrazuje, jak kdysi na Střeleckém ostrově v Praze se setkal s jistou dívkou, jak se spolu “prošli po měsícem ozářených cestičkách tohoto pro nás dnes památného ostrůvku...” – a osudu se zřejmě ti dva nevzepřeli. Dnes se v australském Gosfordu v pohodlí oddávají vzpomínkám... Slovo mají i spisovatelky Božena Šamánková, dnes dlící v Pánu, a Hana Gerzaničová, dnes dlící v Plzni. Z pera paní šéfredaktorky se dočteme to i ono o české zpěvačce a kytaristce Lence Filipové... Čechoaustralan prostě zůstává ozdobou české žurnalistiky našeho světadílu.

Z prosincového vydání časopisu **American Sokol** bych ještě rád upozornil na konání „Sokol Tabor Pig Roast“ – došlo k tomu osmadvacátého ledna v Berwynu ve Státě Illinois, a věčná škoda, říkám si, škoda že jsem to minul. Ještě dnes se mi sliny sbíhají... Lednové číslo se v jednom článku zabývá vznikem Sokola ve Spojených Státech. Došlo k němu, jak se dovídáme, těsně před atentátem na prezidenta Abrahama Lincolna v únoru roku 1865 v St. Louis ve státě Missouri, tudíž tři roky po založení Sokola v Praze.

Na první stránce **australských Novin** redaktora Vratislava Bejšáka vydávaných v Sydney jsem se v jejich prosincovém čísle začetl do zajímavého článku Marcely Čechové „Existuje Bůh?“. Když jsem byl ale v nejlepším, když ona byla v nejlepším, najednou hrc a nic. Nic a nic dál. Sloupec se nějak zbortil po slovech “...že naváže družbu s komunistickým“ – a šlus. Konec. Další sloupec pak začíná slovy „...Zimbabwe. Vybral od věřících peníze...” – začátek tohoto sloupce nikde, článek buhví o čem, ale řádky Marcely Čechové se rozběhly do redakčního neznáma... Škoda... Další prosincové/lednové číslo Novin skýtá velkou řadu článků a úvah o životě a smrti Václava Havla. Vyjadřuje se k onomu tématu i sám pan vydavatel, a je potěšitelné že se dočítáme o těch nejrůznějších stránkách někdejšího českého prezidenta... Z ostatního obsahu bych hlavně rád poukázal na moudrá slova stálého příspěvatele článků do Novin S. F. Řehulky o jeho zkušenostech s českými antisemity.

Se zpožděním dorazivší prosincový **nový Polygon** má na titulní straně fotografii s přáním pf 2012 a s obrázkem jehož tématu se mi dosud nezdařilo porozumět. Znázorňuje se tam jakýsi visutý most, po němž kráčí turistka s batohem... Na zadní

stránce je snímek mnohem srozumitelnější – vidíme na něm v Jihlavě instalovanou novou kopii sochy presidenta Masaryka vytvořené akademickým sochařem Jaroslavem Šlezingerem. Slavnostnímu aktu navrácení sochy, kdysi komunisty zničené, před jihlavským gymnasiem osmadvacátého října minulého roku jsou přítomni místní sokolové se sokolským praporem v parádních sokolských uniformách... Uvnitř časopisu lze objevit nejednu perlu žurnalistiky, i když odchod na věčnost několika dřívějších autorů zasadil Polygonu citelnou ránu. Kromě příspěvků kmenových veteránů Milana Hulíka, Ludka Frýborta a Oty Ulče opět shledáváme i řádky našich Australanů Jaroslava Kovaříčka a Stanislava Moce, nechybí ani obligátní slovo vatikánského nezmara Josefa Koláčka, a za onemocnělou paní redaktorku Swinkelsovou napsala úvodní slovo Dana Kratochvílová, která se znovu zasloužila i o chronologické sestavení hlavních událostí v říjnu a v listopadu v České republice. Pominout ovšem nelze ani břítké pero Čestmíra Hofhanzla, jenž nám čtenářům znovu připomíná že „nepotrestané zlo je semenem zla příštího“ – tudíž konstatování věci nadmíru pravdivé, doma v republice nicméně většinou národa přehlížené...

I „zimní“ vydání **Českého dialogu** počítá s určitostí s tím, že zima probíhá v prosinci, jakoby to byla globální samozřejmost. Nu, jsme tu v Austrálii hodně stranou, co si budeme namlouvat. Koho napadá, nu uvažte jen, že by mohlo někde na světě panovat během evropské zimy parné léto? Kromě toho se z úvodníku paní redaktorky Strážovské sice dočítáme i to, že v Belgii, ve Švýcarsku, v Kanadě i jinde vychází Zpravodaj, v Texasu že tiskne „neúnavný Jan Vaculík“ tradiční časopis Hlasatel, o našem sokolském Věstníku ale anebo o jiných australských časopisech neutrousila paní redaktorka ani to „ň“ – a proč by ho i trousila? Jsme tu hluboko pod rovníkem... Na padesáté stránce nám paní redaktorka ve své rubrice Z deníčku vydavatelky vypráví „pohádku“ o jistém sympatickém pánovi, jenž jí svůdně nastínil možnou budoucnost Českého dialogu, ale zatím se od ní v onom povídání nedovídáme, že by byl zazvonil zvonec a pohádky že by se ukázal někde nějaký konec. Mějme tedy, i my zde pod rovníkem, trpělivost husy a vyčkávejme času jako ona toho klasu... Ve sloupku „Stalo se... a stojí za pozornost“ se dočítáme o znovuodhalení pomníku československým legionářům v ruském Čeljabinsku tam padlým během jejich cesty sibiřskou magistrálou do Vladivostoku po bolševické kapitulaci Německu a Rakousku v Brest Litovsku koncem první světové války. Čechoslováci tam tehdy po konfliktu s navracejícími se maďarskými zajatci obsadili důležitý železniční uzel na své protisměrné návratné cestě z Ruska přes Tichý oceán do Evropy. Probíjeli se domů na západ směrem východním... Najdeme v tomto čísle i další glosu k české domácí kontroverzi o bratřích Mašínových...

Lednový sokolský list **Kvart** vycházející v Melbournu přináší celou řadu zajímavostí, z nichž bych vybral především stař Babary Semenové o kytaristce Lence Filipové v souvislosti s její návštěvou v Austrálii... Kromě toho není možno nepodtrhnout i upozornění, že mariáš se hraje v Národním domě každý čtvrtek... Každý čtvrtek, prosím! V Melbournu, ovšem... Únorové vydání obsahuje šťavnatou ponuku na účast na Švestkové neděli proponované na dvanáctého února, na niž se kromě gulášové polévky budou podávat i ovocné knedlíky „švestkové, jahodové nebo meruňkové“. Švestkové, jahodové nebo i meruňkové! Tedy na 497 Queensberry Street...

Prosincové vydání západoaustralského **Klokana** má na titulní stránce roztomilý snímek z mikulášské besedy s čertem v pozadí... V lednovém čísle nalézáme zprávy o dvou událostech, z nichž jedna je smutná a druhá potěšující. Ta neveselá oznamuje úmrtí spisovatele Josefa Škvoreckého, autora románů Zbabělci a Tankový prapor. Škvorecký odešel do kanadského exilu v roce 1969, kde s manželkou Zdenou Salivarovou založili úspěšné exilové nakladatelství 68 Publishers. Oba také kdysi před léty navštívili Austrálii... V té potěšující zprávě čteme o tenisovém vítězství českého týmu v západoaustralském Hopman Cupu, s fotografiemi Tomáše Berdycha a Petry Kvitové.

První stránka lednových **Vídeňských svobodných listů** je ve znamení rozloučení s Václavem Havlem. Rád bych zde upozornil na tato významná slova tam otištěná: „...Všechna významná světová média věnovala pozornost skonu Václava Havla, světoví i domácí politici, kulturní činitelé i obyčejní lidé vyjadřovali soustrast a svůj postoj k osobnosti protikomunistického disenta, posledního československého a prvního českého prezidenta, v televizích a rozhlase se konaly diskuse o jeho idejích, činech a díle...“ – a na jiném místě: „Z disidenta prezidentem... Ve světě Václava

Havla proslavilo humanistické poselství shrnuté v často citovaném výroku 'Pravda a láska musí zvítězit nad lží a nenávisťí...'. Třeba k tomu jen připojit moudrý dodatek Honzy Masaryka, že to ale dá fušku.

Českými zahraničními, a především českoaustralskými publikacemi, se opět s potěšením probíral Bořek Šindler

MY FIRST STEPS IN AUSTRALIA MOJE PRVNÍ KROKY V AUSTRÁLII

FROM LOLLIPOPS TO FLEAS Marcela Čechová (*Translation Petr Čermák*)

One has to be born with propensity to emigrate - so says a wise Czech saw. I dare to add a further piece of knowledge - one has to have good reasons to emigrate in order to have the resolve to embark and the will to succeed lest one become a bitter angry twisted person or the equally bitter cry-baby. Emigration is a somersault and uprooting of one's life; it can be likened to trying to learn to swim only after one has fallen into a river, a very cold river.

In our families there were those good reasons. The ruling party classified our parents as outcasts of bourgeois and rural exploiter origin; from this classification followed all consequences for their progeny - ineligibility for higher education, impossibility to find a good job and finally a loss of life of my 21 years old brother whom "comrades" refused to give life saving medicines he required. Nevertheless we vacillated with exile and when for the first time in our lifetime in 1968 the (Communist) party and government allowed us to travel abroad to the western countries (for which journey we were furnished with a permit to take with us both children and 50 American dollars) we grew the proverbial wings, we toured England, Netherlands and Italy within one month - whereupon we obediently returned to Bohemia on August 4. Why I don't know. Perhaps for the sake of grandparents and friends, maybe from unwillingness to change our habitual way of life, certainly not from fear of losing something, for we did not have much. Till this day I am unclear as to why we could have been such idiots.

Eternal glory to the brave Russian occupants! The cup would not have overflowed so quickly without them and on August 28 we would not be on the border in Bratislava-Petržalka but still in a tiny co-operative flat in Vypich listening to the moaning of Comrade Dubček who had just returned from Moscow and did not know what to do next.

Journey to Vienna in a ratty Škoda was decidedly adventurous. The boys, one 12 years old and the other not yet of a school age, were at their best totally exemplary behaviour and whenever some Russian "liberator" sporting submachine gun stopped us and wanted to know where we were going they replied in unison that to Bulgaria to the sea. Because the way to the Golden Sands does not lead across Vienna and Soviet tanks already stood at the border crossing it was necessary to look for another gap to slip through. It materialised at the very last border crossing in Komárno. The border post was open for the return of Czech travellers from Varna. The border guards were hesitant as to whether they could let us go to that sea but when my husband impertinently asked if it was forbidden and the kids pulled sad faces, they opened the gate and waved us on. After that it was onwards around Balaton to Yugoslavia. Ours was the first car to arrive there from Occupied Czechoslovakia and they welcomed us with flowers. Also the crossing to Austria was absolutely idyllic - in Prague I had still been able to obtain a permit for a visit to an "aunt" in Vienna, a good friend of my mother, who welcomed us with open arms; we did not have to go to a refugee camp. Later on, when we listened to the stories of our post February 1948 Communist putsch refugees in Australia, we were ashamed to the bottom of our souls of our velvet "escape". What those poor people had to go through when they threw their children over the frontier barbed wire or they had to trust their children to strangers to smuggle them from the Russian to the American Zone...

The 20st day of September 1968 we sat in the first, in THE VERY FIRST plane that transported Czech refugees from Vienna to Australia. This country was the first one to open its borders to our compatriots, earlier than America and Canada. And we felt

like rotten capitalists – we had in our pocket 200 American dollars – the proceeds of the sale of our Škoda in Vienna. Imagine – 200 dollars! Never before had we so much money in our hand.

Beneath us the sea, sea and again the sea. Afterwards when the plane swung over the yellow ribbon of beach fringed by the green leaves of tasseled coconut palms somewhere over Broome or Derby, it seemed we had found ourselves in a perfect paradise. So much beauty! My impression is that many people in our plane cried for joy, but I am not sure, I was busy with my hankie myself. When I looked down next, we were flying over the sand. Sand and sand, endless tracts of sands. Now and then a pair of trees and again bare land, no human dwelling. For the first time we felt the pangs of doubt. Where are we flying for God's sake? What would this country be like? Will it really be that longed-for home "Far From Moscow"? What awaits us here? Will we be happy here?

After long period of uncertainty the voice of the plane's captain sounded throughout the cabin. We will land in Sydney, where one half of passengers will deplane – according to their names in reverse alphabetical order. Others will get refreshments and then will continue to Melbourne. Thus it was decided: our name starts with a letter C, Melbourne will become our new home.

Regarding that refreshment I have to add: never in our life – neither under Communists, who stuffed our ears with tales of starving wretches languishing in Capitalism, nor, of course, under Hitler, have we seen such "refreshment". Steak at least two centimetres high that would not fit on a plate. On the top of it was enthroned fried egg ("Bull's eye"). Beer for adults and lemonade for kids. Our boys, although they always chewed or licked something during the entire voyage, attacked that beauty with a lion's vigour. Which did not pay for them in the end, because they had no space left in their little bellies for the ice cream that followed. It is just not possible, we said to ourselves softly, for this to continue, so much goodness, beauty and care free life all at once is simply too much. Now must come the hard times.

No, they did not come, at least not yet. The runway in Melbourne – in those days the airport was small and people were allowed to walk on the landing area – was full of Czech and Slovak exiles of old, refugees from February 1948. There were well over one hundred of them. Flags, Australian but mainly Czechoslovakian, welcoming speeches, emotional weeping, smiles, hugs, open arms... I don't know the reactions of other plane passengers, but we determined we owed a lifelong debt of gratitude to these exiles of old (they all seemed very old to us then) and that we would strive to similarly repay them and that we will not bring shame on Czech people and the Czech Nation here in Australia.

They decided who will take whom to their households straight there at the airport. Only we and several others thought it would not be appropriate to accept still more of the help offered and elected to go to the hostel. After all we have two hundred dollars in our wallet, so it would be unseemly to needlessly take advantage of friendly willingness to help. They really became our friends in those few minutes of being together. And they stood by us and were helping us till their deaths. Today we have only a few good friends from our generation of sixty eight (post 1968 refugees); all others are, or regrettably were and have already passed on, post February 1948 refugees. And so when I look through the old photo albums it is like a walk in the cemetery, strewn with stars. Only a few little stars of old friendship still remain here on earth but usually we have to go visiting them in retirement homes. Hard times have come with departure of our friends.

Next day František Váňa, the publisher of Hlas domova (Voice of Home – Czech language newspaper) and legendary figure of the Czech Exile organised a "Get Acquainted" party at Šumava. Melbournites know that it meant a farm in the Dandenongs, where a Czech priest lived and where all Czech social activities happened. Mr Zlatý provided dance music and a multitude of female and male cooks ensured we did not lose a gram of weight. The very next morning Honza Šetek (now also departed) turned up at our hostel with a gigantic bag of oranges. The children could not believe their eyes, for to get an orange in Prague was for them a great reward. Honza drove us to Šumava and Bohouš Culka drove us back. He was willing to take us on as tenants without being in any way certain when we get work to be able to pay him rent. Mirek Kovařík came the next day and took my husband to the

State Research Institute where he himself worked. There a funny situation ensued when, after an examination of the knowledge of the neophyte, the director of the Institute nodded his head in satisfaction and in conclusion very properly and with all seriousness asked when my husband would be so kind as to be willing to work with them. Joe leant over to Mirek and whispered "For heaven's sake, lest he fools around, tell him now, immediately, on the spot!" He started work and soon after it was Cup Day in Melbourne, the paid state holiday. And that gold-hearted Bohouš Culka came and instead of the flat he originally wanted to rent to us, he moved us at his own expense from the hostel to another flat he found for us in the vicinity of my husband's new place of work. It was not his flat so he did not make anything from the deal but even lost a potential tenant. Can you imagine greater unselfishness, self-denial and help to a fellow man?? If there is God – and I believe in Him – then Bohouš and his Maňka today occupy the most beautiful corner of the Paradise. And they are not alone there. Only and only thanks to unselfish help of post February refugees in Australia had the breadwinner of our family found a place in the Research Institute on just the third day after arriving in the country. He lasted there for 15 years and when he resigned for family reasons the Director sent me a personal letter asking me to talk my husband into staying.

So this is how Australia looked when we arrived in 1968. Much changed since those times as far as Australia and Australians are concerned and I ask myself who is to blame for it. Why some of us (we call them in our family "RAFFUGEES" – as in riffraff - [UPRCLÍCI in Czech] because of a typo in the heading of an article in Frank Váňa's Hlas Domova) did not turn out to be as good as was rightfully expected? Why for example did the Czech girl, who Milda and Dáša took under their wing, eventually think that their hospitality was normal and a matter of course and it was their duty to pay for everything for her, even the dentist? Thus displaying exactly the same thought processes as the blacks from Africa when they respond with deafening silence for the billions of help given by countries like the USA and Australia. I remember the disappointment of Hanička, a Sokol in mind and body, who took a young man under her roof from the airport. The young man of course bought a car from his first earnings, drove carelessly and got a fine. He came to his landlady for help. Hanka went to see the policeman and successfully appealed to him, citing the new immigrant without knowledge of Australian rules, penniless battler... The policeman relented and forgave the fine. And what, you ask, was the response of the young man? "So, now I have him, the bastard. Now I can sue him for breaking the rules and he will be in trouble!"

But the editors of Věstník do not ask what the Czech exiles of old were like and what we, the exiles of 1968 were like back in the time when we moved from totalitarianism to democracy. The editors of Věstník are interested in the attitude of the Australians to us. I suppose that at the moment of our arrival it could not be better. They were pleasant, obliging, eager to help. We were even invited to Lady Murdoch's farm and I remember how one of the pleasant Australian ladies asked me if the people in Czechoslovakia really used cutlery to eat and were not eating just by hand from a bowl. They were simply nice to us but did not know anything about us just as we did not know anything about them. There were mistaken notions on both sides: they thought we come out of the jungle and lived in caves and many of us considered them to be mere descendants of English convicts. I had to take my older son from his school, because his schoolmates yelled "Communist, communist" at him and the younger one, in pre-school, returned home in tears because I did not cut his sandwich diagonally in triangles and even stuffed it with salami. At that time Labor Party did not yet rule and the media in the country was not under the influence of leftie journalists and leftie television commentators. And Australian Communists, as far as they existed - people like Comrade Halfpenny or Grassby, later the inventor of multiculturalism - did not have a decision-making power. That did not come about until the ascension of Mr. Whitlam. (To be continued)

MÁTE JIŽ ZAPLACENÉ ČLENSKÉ PŘÍSPĚVKY \$25?

PŘÍMÁ VOLBA PRESIDENTA? Dáša Ptáčková

Nijak bych se nedivila, kdyby se příští rok v České republice odehrál prezidentský volební cirkus podle amerického vzoru. Příštím rokem končí již druhý prezidentský mandát prezidenta Klause, a český parlament už hlasoval ku změně ústavy v tom smyslu, že hlavu státu nebude nadále volit parlament, tak jako tomu od vzniku republiky až doposud, ale voliči přímou volbou. Je to něco v České republice dosud nevyzkoušeného a ukáže se, jak taková volba bude v praxi probíhat.

Jsou ti, kdo prezidenta Klause jako hlavu státu vehementně odsuzovali. Jsou i takoví, kteří ho sice trpěli, ale rozhodně nemilovali. Jsou dokonce i takoví, kdo Klause na Hradě viděli rádi. Je to samozřejmě hlava státu ze zcela jiné mouky, než byl jeho předchůdce Václav Havel, a tito dva kormidelníci českého státu nebyli nijakými spřízněnými dušemi. Havel byl hnací silou dlouholetého disentu a pobyl si hezkou dobu v komunistickém vězení. Klaus přežil bolševickou éru celkem v pokoji a není nic známo o jeho aktivním odporu Husákově normalizaci. Snad dokonce i jistou dobu trávil na studiích v Americe, a poslušně se vrátil domů do republiky. A ni v prvních dnech sametové revoluce nijak prominentně na veřejnosti nevystupoval. Zasloužil se o rychlé provedení privatizace, vytýká se mu ale, že cesta jím k privatizaci zvolená vedla k nestoudnému obohacování dravých jedinců, včetně bývalých nomenklaturních papalášů... Na druhé straně prokázal Klaus moudrost ve svém skeptickém nazírání na bruselskou byrokracii Evropské unie a i ve skeptickém nazírání na machinace vlád s globálním oteplováním. Havel byl znám jako notorický kuřák a náruživý přítel lahvičky, a i jako ctitel sukničků; Klaus je naopak střídmost sama. Republiku dovede reprezentovat uváženě a důstojně, ale světového renomé svého předchůdce si nedobyl. Snad ale ani jeho nejhouževnatější odpůrci mu nemohou upřít moudře vyvážený projev na zádušní mši zesnulého Havla. V České republice nakonec převládl názor, že ať byl na Hradě prezidentem ten nebo onen, voliči si zaslouhují volit hlavu svého státu přímo, bez zasahování parlamentu.

Je známo, že prezident Klaus nijak nesympatizuje s myšlenkou přímé volby prezidenta. Přímá volba hlavy státu je v Evropě dosud poměrně nevyzkoušeným procesem. Dovedu si už dnes docela živě představit ten počet kandidátů, mezi nimiž budou voliči muset vybírat. Ve Spojených Státech neformální proces výběru probíhá již po několik měsíců před volbou samou, takže nakonec ve skutečné volbě rivalizují proti sobě prakticky jen dva kandidáti. O takovém způsobu předběžné eliminace kandidátů zatím v České republice není nic známo, a vsadila bych se už dnes, že jich před voliče předstoupí hezká řádka. V prvních svobodných parlamentních volbách po sametové revoluci soutěžilo několik desítek politických stran – jako třeba i strana přátel piva. Není nijak vyloučeno, že i mezi kandidáty na prezidentský úřad se nevyskytnou podobné zjevy. Volba hlavy státu parlamentními zástupci přece jen skýtala jisté záruky rozumného usměrnění. Příští rok nám tedy ukáže, jaká bude česká praxe při volbě přímé.

ISLANĎANÉ JSOU PAŠÁCI !!!!! (Z internetu)

I naše média nás doposud zásobovala do posledního detailu o nepokojích v Egyptě a Libyi. Mlčela však zarytě o revoltách a příkladné ukázce občanské revolvy a revoluce, která se odehrála před dvěma lety na Islandu, kde občané donutili odstoupit celou vládu i starou politickou reprezentaci a přepsat ústavu.

Právě proto, že případ Islandu je modelem skutečně občanské revoluce, byl tento případ velmi záměrně ututláván. Cenzura revoluce na Islandu je nejlepším důkazem, jak se zachází s informacemi, které mohou být, i jen náhodou, nebezpečné pro stávající politickou a ekonomickou elitu.

Na Islandu lidé rezignovali na jakoukoliv podobu vlády, velké banky byly znárodněny a bylo rozhodnuto, že lidé ani náhodou nezaplatí dluhy, které vytvořili dosavadní politici, protože je to výhradně problém jejich špatné finanční politiky, ne občanů. V nové ústavě bylo zakotveno, že přímo občan je hlavním politickým protagonistou, nikoliv politik.

Island je v současnosti nejlepším příkladem mírové a důstojné reakce veřejnosti proti své vůli této moci, která dovedla jejich zem ale i celý svět ke krizi. Nový Islandský

model jasně ukazuje, že politici musí mít strach z reakce lidí, pakliže nebudou neustále jednat ve prospěch nich. Ne ale strach o život ale o především o svoji kariéru a nahrabaný majetek!

Umlčená fakta o Islandu:

V roce 2008 byla znárodněna největší banka. Měna se zhroutila, trh pozastavil svou činnost. Země zkrachovala.

Rok 2009. Obrovské protesty před parlamentem, lidé donutili k rezignaci předsedu vlády a celý jeho vládní blok. Politici volají po splacení dluhu vůči Británii a Nizozemsku a to ve výši 3.500 milionů eur, což je částka, kterou má zem zaplatit v příštích 15 letech s 5,5% úrokem.

Rok 2010. Lidé znovu jdou do ulic a vybojují si zákon o obecném referendu. V lednu 2010 ho prezident však odmítne ratifikovat, a oznámí, že ho bude konzultovat s EU. Lidé tedy znovu vyšli do ulic. V březnu se navzdory prezidentovi konalo referendum, jehož výsledek byl, že 93% lidí odmítlo zaplatit uměle vytvořený a nafouknutý dluh vůči Británii a Holandsku. Vláda byla velmi důrazně donucena k tomu, aby zahájila vyšetřování, které mělo jasně pojmenovat právní odpovědnost předešlých i dosavadních státních představitelů za krizi. Výsledek byl takřka okamžitý. Došlo k zatčení několika vedoucích bankéřů a manažerů státních institucí jmenovaných starou vládou. Interpol vydal rozkaz a všichni v podvodech zúčastnění bankéři a manažeři najednou urychleně utíkali z Islandu.

Lidé Islandu si potom dali dohromady sami svou zcela novou ústavu, která vůbec není kopií staré a zkosnatělé dánské ústavy, především chránící původní prohnitý politický systém jako tomu bylo ostatně vždy doposud.

Nové ústavodárné shromáždění složené z reprezentantů volených přímo voliči, a ne stranami, zahájilo svoji činnost již v únoru 2011 a předložilo návrh ústavy na základě všeobecného občanského konsensu a doporučení. Musí být ještě schválen parlamentem, který byl vytvořen po nových volbách.

Stručná historie islandské revoluce: vynucené odstoupení celé vlády, vynucené znárodnění bank, obecné referendum na všechno, odsouzení odpovědných lidí za krizi a přepsání ústavy přímo občany a ne zkorumpovanými poslanci zaběhlých stran. (*Poznámka redakce Věstníku:* V současné době je bývalý ministerský předseda postaven před soud.)

To co se stalo na Islandu, bylo proto velmi nelibě pozorováno mnoha EU politiky jako je Merkelová, Sarkozy, Cameron, Zapatero, Berlusconi a další, a vyhodnoceno jako nebezpečné pro jejich zcela zkorumpovaný politickomocenský systém. Boykot informací o skutečné podstatě dění na Islandu byl striktně dodržován tisíci novináři v rámci veškerého korporátního tisku, rozhlasu a televize. Masmédiím vládní vyjednávači údajně nabídli v některých zemích dokonce i značné daňové úlevy výměnou za mlčení. Ale přesto všechno se islandská revoluce dále šíří po Evropě. Postavila se totiž velmi rázně dosavadnímu zcela zkorumpovanému a dál neudržitelnému systému voleb do "zaběhnutých" politických stran a dává celé Evropě i světu lekci z opravdu lidové demokracie. Věřme, že bude časem všeobecně známa a dříve nebo později, zcela právem, řadovými občany oceněna navzdory vládě lží a permanentního podvodu od dosavadních politických a ekonomickobankovních elit hnaných především bezmeznou chamtivostí, které v podstatě zapříčinily tuto zcela zbytečnou celosvětovou krizi. Touha po svobodě, rovnosti, všeobecné prosperitě a spravedlnosti bez nadřazeného elitářství totiž nezná hranic!

Čas k tomu již povážlivě uzrál právě i u nás!

SOBOTNÍ VOLEJBAL-SATURDAY VOLLEYBALL
BŘEZEN-MARCH 31.; DUBEN-APRIL 14 & 28.;
KVĚTEN-MAY 12 & 26.; ČERVEN-JUNE 9. & 23.
VOLEJTE MARTU – RING MARTA 9130 6781

SYDNEY ANZAC DAY 2012

Czechoslovakian veterans and their descendants are invited to march on April 25 under the Czechoslovakian Flag.

This march is an act of remembrance. Dress should reflect the dignity of the occasion. Children should be of discretionary age.

The assembly place for marchers is on Pitt Street Mall near the King Street entrance. Marchers should be there by 10:30 AM.

For more information, contact Paul Niemczyk on (02) 94841373 or pniemczy@bigpond.net.au

SBS RADIO

Vysílá v češtině každý čtvrtek ráno od 9 do 10 hodin Sydney FM 97.7 a AM 1107 a Canberra FM 105.5; v češtině každou neděli od 21 do 22 hodin a ve slovenštině od 22 do 23 hodin na celonárodním okruhu na vlnách:

Adelaide	FM 106.3	Brisbane	FM 93.3	Canberra	FM 105.5
Darwin	FM 100	Hobart	FM 105.7	Melbourne	FM 93.1 a AM 1224
Newcastle	AM 1413	Perth	FM 96.3	Sydney	FM 97.7 a AM 1107
Wollongong	AM 1485	Young (NSW)	FM 98.7		
Slovensky:	Adelaide	FM 92.9	nedeľa v 9.00 hodin		
	Brisbane	AM 1053	utorok o 13.30 hodin		

*Nezapomeňte, že Valná hromada
Sokola Sydney bude v neděli
1. dubna 2012 ve 14.00 hodin
v sokolském Národním domě ve
Frenchs Forest.*

Hádkový koutek

Pan **Richard Toman** mi, jako obvykle, neselhal; vyřešil problémy téměř okamžitě. Našel dvě řešení pro druhou otázku, i když to řešení, které změnilo všechna písmenka, mělo devět kroků. Pan **Jarda Procházka** nejen vyřešil všechny tři problémy, ale dokonce našel sedm alternativních řešení pro druhý problém; všechna v sedmi krocích. A konečně někdo přijal mou nabídku, že budu učit děti bezplatně: paní **Dáša Fazíková** mi přivedla svého **synka Vašika**. Ukázala jsem mu nějaké triky s násobilkou, které by zde bohužel zabraly příliš mnoho místa; byl údajně velmi nadšený.

1. Kolik čtverců dokážete najít na šachovnici?

Řešení: Řekněme, že každá strana je 8 cm dlouhá, abychom si usnadnili terminologii. Začneme tím zřejmým: 64 čtverečků se stranami 1 cm; 49 čtverečků se stranami 2 cm, 36 čtverečků se stranami 3 cm atd. Skončíme 4mi čtverečky se stranami 7 cm (v každém rohu šachovnice začíná jiný čtvereček) a jediným čtverečkem se stranami 8 cm. Celkem: $64 + 49 + 36 + 25 + 16 + 9 + 4 + 1 = 204$ čtverečků.

2. Turn four into five.

Solution: It can be done in seven steps:

FOUR POUR POUT PORT PORE FORE FIRE FIVE

3. Four girls at the back of the classroom were comparing the numbers of prizes they had won at the fair. "I've got one more than you", said Bernice. "I've got two more than you", said one girl to another. "I've got three more than you" said one to another. "I've got four more than you", "I've got five more than you", "I've got six more than you", rang their excited voices, but we don't know who was talking to whom. If they had won a total of 27 prizes, how many did Bernice win?

Solution: **She won five prizes.**

There were only four girls, and six differences between them which were given. Therefore every possible difference between the four girls was named and we are looking for four numbers whose six differences are 1, 2, 3, 4, 5 and 6. The differences between numbers don't change if all the numbers are increased or decreased by the same amount, so we can start by assuming that the first number is one, in which case the largest number (to give a maximum difference of six), must be seven. We have to fill in the two middle numbers so that the six differences are the numbers 1 to 6. There are just two ways to do this: 1 2 5 7 or 1 3 6 7. The total number of prizes won in the first case is $1+2+5+7=15$, which can be raised to 27 if we add three prizes to each girl's total, making their totals 4, 5, 8 and 10. The total of the second set is, however, 17, which cannot be raised to 27 by increasing each number by the same amount.

Therefore the number of prizes won by each girl is **4, 5, 8, 10** and **Bernice**, who won **one more than one of the other girls, won five prizes.**

Dnešní hádanky:

Protože řešení třetí hádanky z minulého Věstníku je hodně dlouhé (a nechtěla bych nikoho zklamat tím, že je neuverejním celé), uvádím dnes jen velmi krátké otázky. Všechny tři jsou z "Alba čtyřiceti hádkových karet" a ponechávám je v angličtině. Druhá asi vyžaduje znalost logiky, avšak není nijak složitá. Pokud neznáte algebru, může být ta třetí pro vás dosti těžká, i když „zdravý selský rozum“ vám k jejímu řešení nejspíše postačí.

1. **It takes 8 workmen 32 days to dig 16 pits. How long will it take 4 workmen to dig 8 pits of the same size?**

2. **The fairest way to slice a cake is for one person to cut and the other person to choose the slice he or she wants. Using this same principle, can you think of a way a number of people could divide the cake fairly?**

3. **A woman ate a bunch of grapes over a period of five days. Every day she ate 6 more grapes than the day before. How many grapes did she eat on the first day?**

Maria Daňková
MariaDankova@gmail.com
Tel: (02) 9939 1031
Mob: 0448 893 788

Perličky ze školní lavičky... (I děti mají občas pravdu.) O potravě

Cukr je rafinovaný, protože se po něm tloustne.
 Pravý hovězí vývar se dělá ze dvou kostek.
 Švestkové knedlíky dělíme na jídlo a pecky.
 Sardinkám se uřezávají hlavy, aby se vešly do konzervy.
 Děda povídal, že alkohol sice kazí zrak, ale že má radši brejle než žizeň.
 Tatínek řekl, že na svůj svátek nechal pítí, ale neví kde.
 Tři potraviny, bez kterých člověk nemůže žít, jsou snídaně, oběd a večeře.
 Experiment je třeba to, když maminka něco uvaří a my hádáme, co to je.
 Rybí maso je zdravé, protože obsahuje mnoho fosforu, který je smrtelně jedovatý.
 Jídlo musíme dojídat, aby ho mouchy neroznášely po ostatních lidech.
 Včelím medem neplýtváme, protože se nevyrábí, ale vzniká poctivou prací.
 Konzervy nám uchovávají potraviny, ale jen do té doby, než se zkazí. Jsou zdravé, neboť obsahují hodně železa.
 Alkohol zkracuje život, protože se po něm pořád spí.
 Opilci páchají pod vlivem alkoholu i sebevraždu a druhý den o tom ani nevědí.
 Náš děda říká: Rum je jed, ale nejvíc je otrávený, když ho nemá.
 Česnek je zdravý pro lidi, ale společnost ho nesnáší.

TEACHER: Why are you late?

STUDENT: Class started before I got here.

TEACHER: John, why are you doing your math multiplication on the floor?

JOHN: You told me to do it without using tables.

TEACHER: Glenn, how do you spell "crocodile"?

GLENN: "K-R-O-K-O-D-I-A-L"

TEACHER: No, that's wrong

GLENN: Maybe it is wrong, but you asked me how I spell it.

including
Older Persons' Legal Service

TARS celebrating 25 years of service to aged people of NSW

Now in its 25th year, The Aged-care Rights Service Inc (TARS) continues to provide a free and independent advocacy service for anyone in NSW receiving aged care services. It also provides a free legal service for older people in NSW.

Aged care advocacy is the process of advising, speaking up for, or defending the rights of a vulnerable person.

TARS' aged care advocates assist residents or their representatives living in aged care homes and recipients of CACP & EACH in-home services to understand and exercise their rights.

The Charters of Residents' Rights and Responsibilities and the Charter of Rights and Responsibilities for Community Care, ensure that the rights of residents and recipients of aged care services are protected. They explicitly state that residents and recipients have the right to:

- full and effective use of their personal, civil, legal and consumer rights
- quality care; privacy, dignity and respect; and to continue cultural and religious practices
- complain about anything that is not fair or not reasonable
- have access to advocates
- be free from reprisal, or a well-founded fear of reprisal in any form for taking action to enforce their rights.

TARS advocates welcome contact from residents, care recipients and their carers. They will listen to your story, clarify the issues, identify your rights, identify desired outcomes, provide information and if requested speak up for you.

TARS also provides solicitors for Retirement Village residents' issues about the management committee or owners, and the Older Persons' Legal Service (OPLS) who provide free telephone advice, community legal education and other assistance for older persons throughout NSW who are socially and economically disadvantaged due to age, frailty and/or disability. Advice is provided on consumer rights, human rights, financial exploitation, substitute decision making and elder abuse.

TARS provides an education service to inform all residents, care recipients and aged care staff about the advocacy service we provide. We also offer information sessions to community groups and older people who may one day need our assistance.

For more information phone 9281 3600 NSW Country callers 1800 424 079 or visit

www.tars.com.au

This document was prepared by TARS, on the request of
Community Partners Program for Polish and Eastern European Communities
auspices by

Polish-Australian Welfare Association Inc
CPP is an Australian Government Initiative

OLDER PEOPLE AND RISKS ASSOCIATED WITH WARMER WEATHER

Australian summer brings hot weather and heat waves which are probably the most under-rated weather hazard in Australia as heat waves kill more people than any other natural hazard experienced in Australia.

The Bureau of Meteorology predicts that the average December 2011 to February 2012 maximum temperatures are very likely to exceed the long-term median maximum temperatures over large parts of Australia. Such weather conditions have great impact on the older people living at home, therefore, they need to take extra precautions to protect themselves from effects of high temperatures.

Older people are among those most at risk of heat-related illness. Older people due to normal age-related changes to the body, do not always recognize that they are overheated. They are also more likely to have a chronic medical condition and take medication that may interfere with the body's ability to regulate fluid.

The risk of suffering from heat stress is especially significant for those older people who live alone in the community without regular contact with family or others.

The effects of heat-related illnesses can range from mild conditions such as a rash or cramps to very serious conditions such as severe confusion or heat stroke. Heat may also worsen the condition of someone who already has a medical condition such as heart disease.

There are, however, few simple strategies that can be used to minimize adverse effect of hot weather and risk of heat stress:

- Check if cooling system is working effectively;
- Consider making arrangements for a portable air conditioner, cooler or fan if your home is not air-conditioned;
- Be careful when using fans – if house is very hot, fans can increase inside temperature and make dehydration worse;
- Keep curtains and blinds closed to reduce excess heat;
- Be aware of risk of dehydration when there are high night-time temperatures;
- Ensure small amounts of fluids are readily available, rather than large amounts of fluids less frequently;
- Drink alternative forms of fluid, such as jelly, ice-cream or fruit juice blocks and discourage alcoholic or caffeinated beverages;
- Eat frequent small meals;
- Wear loose fitting clothing, use sunscreen and keep skin covered when exposed to direct sunlight;
- Seek some shade when outside, and avoid going outside between 11am and 3pm;
- Take tepid showers or sponging;
- Beware that some medicines may increase the risk of heat-associated illness. These include:
 - medicines that cause dehydration or electrolyte imbalance;
 - medicines likely to reduce renal function; and
 - medicines that interfere with the production or regulation of heat.

Ask your GP if you are unsure if medications you are taking might put you at risk

If you receive assistance from community care service, contact your case manager if you have any concerns;

Contact your GP or call for ambulance, if symptoms of heat stress occur, such as nausea, and changes in appearance including red/pale or severely dry skin.

These strategies were prepared based on Guidelines for community care services providers developed by Department of Health and Ageing in December 2011

For more information please contact Community Partners
For Polish and Eastern European Communities
Polish-Australian Welfare Association:

02 9716 0554

Členové tělocvičné organizace Sokol chodí po zemi již 150 let

Jarina Žitná

„Zázrak není létat vzduchem nebo chodit po vodě, ale chodit po zemi!“

Čínské přísloví

Dne 16. února 1862 se sešli přední mužové této země a založili spolek, který se zlatým písmem vepsal do jejich dějin! 150 let, které od té doby uplynuly, dokázaly jeho životaschopnost, ovlivnily vývoj v našich zemích a ukázaly světu, že i malá země, ale země silných, cílevědomých a statečných lidí dokáže úspěšně bojovat za svou samostatnost i pracovat v době míru na povznesení obecné úrovně svých občanů.

Stopadesátileté výročí existence Sokola není pouze výročím, které po právu oslavujeme, je něčím daleko větším – totiž závazkem nenechat padnout jeho myšlenkový, ideový základ a cestou menšího odporu ho změnit na pouhou tělocvičnou organizaci, kterou Sokol nikdy nebyl a být nesmí.

České země i sousední Slovensko, které s námi vytvořilo první svobodný stát po rozpadu Rakousko – Uherska, nikdy nebyly velkými státy. Naopak svou rozlohou i počtem obyvatelstva patřily k těm menším, ne-li malým. Poloha českých zemí, ležících ve středu Evropy, byla vždy přínosem i prokletím. Přínosem, protože přes naše území odedávna vedly dopravní stezky spojující východ se západem a sever s jím. Dopravní stezky znamenaly kupecké karavany a později soustavnou dopravu zboží, s čímž ruku v ruce krácel zisk finanční, ale také šíření kultury a myšlenek a styků s ostatními zeměmi. Problémem byl však vždy strategický význam tohoto území budící zájem, a často i nátlak, okolních větších a velkých států. Je nutno říci, že s těmito fakty jsme se nakonec vždy, někdy i velmi těžce, dokázali vypořádat.

Historický vývoj Evropy, který ovlivňoval samozřejmě i naše země, je specifickým problémem, přesahujícím rámec tohoto článku, věnovanému Sokolu jako národní organizaci, která do vývoje českých zemí zasáhla a jejíž význam nemůže být opomenut. Druhá polovina 18. století a století devatenácté je v Evropě charakterizována snahou o národní uvědomění. To se pochopitelně týká i Českého

království, které se po Bílé hoře a potlačení českého stavovského povstání stává součástí rakouské monarchie, v rámci které se také vyvíjí. Doba, ve které vznikl Sokol jako český tělocvičný spolek, se – přes celou řadu důležitých reforem – vyznačovala z rakouské strany určitým útlakem, snahou o germanizaci a podřizováním se zájmům Rakousko – Uherské říše. Jenže ani absolutistický stát, jakým Rakousko – Uhersko rozhodně bylo, nedokáže na věky potlačit lidskou touhu po svobodě a samostatnosti a to zvláště v době, kdy stejné snahy působí v celé Evropě.

V českých zemích v té době vznikala zájem o češtinu jako mateřský jazyk, historii, literaturu, hudbu, divadlo – to vše především ve městech v blízkosti škol a kulturních zařízení, ale i na venkově, kde působí množství nezištných vlastenců roznášejících noviny a knihy šířící vzdělanost a informovanost prostých venkovských lidí. Množství vzdělanců se věnuje studiím jazykozpytným, historickým a literárním, hraje se divadlo – a to nejen profesionální, ale i amatérské, ochotnické, které je pro občany neocenitelnou školou sebevzdělávání (musí se seznámit s texty her, vybrat si z nich, naučit se mluvit a pohybovat po jevišti. To jeviště si musí vlastnoručně postavit, připravit kulisy i kostýmy, nakreslit plakáty, připravit hudbu, atd.) Další školou vzdělávání jsou tzv. Měšťanské besedy, kde se společně šije a vyšívá, recituje, čte a zpívá.

S obdobím vzniku našeho novodobého pocitu národního společenství a národní svébytnosti, souvisí také činnost předních vzdělců té doby, kteří ovlivňovali podstatnou měrou další pokrok ve vědomostech a citění národa. Byli to literáti, umělci všeho druhu, ale také vědci a politikové. Všichni známe jména jako Dobrovský, Jungman, Pavel Josef Šafařík, Kollár, historik František Palacký, novinář Karel Havlíček Borovský, básník Karel Hynek Mácha, spisovatelé Božena Němcová, Karolina Světlá, Eliška Krásnohorská, Sofie Podlipská, Josef Čelakovský, Karel Jaromír Erben, velký přírodovědec Jan Evangelista Purkyně, Presl, Pelcl, Magdalena Dobromila Rettigová, Jan Neruda, František Škroup, Josef Kajetán Tyl, Bedřich Smetana, Josef Václav Sládek, Svatopluk Čech, malíři Mikoláš Aleš a Josef Mánes – ti všichni přinášeli nové myšlenky, nové podněty, nová umělecká díla. Vytvářeli kulturní povědomí českého národa bez ohledu na politickou situaci – mnohdy za velkých osobních obětí. Jejich práce nebyla zbytečná, to oceňovali jejich bezprostřední následovníci a dnes jejich dílo oceňujeme i my.

V myšlenkovém i politickém kvasu těchto let se zrodila první ryze česká tělocvičná organizace na našem území; dnes je jedním z nejstarších, vlastně možná i vůbec nejstarším stále živým tělocvičným spolkem lidí dobré vůle ve světě. U její kolébky stáli dva přátelé, jejichž životní osudy se diametrálně lišily. Miroslav Tyrš byl rodákem ze známého Děčína a původně se psal německy Fridrich Tirsch. Jeho mládí poznamenala postupná úmrtí členů jeho rodiny, nakonec se i s matkou octl v rodině svého strýce v Kropáčově Vrutici, což bylo už definitivně české prostředí. Vystudoval gymnasium, na kterém na vlastní žádost maturoval z češtiny, stal se z něj znalec dějin umění a pozdější profesor na Vysokém učení v Praze. Byl naprosto nemajetný, a tak se stal vychovatelem synů v rodině továrníka Bartelmuse, kterou

nadobro počestil. Právě v této rodině se seznámil s o deset let starším Jindřichem Fugnerem, který se svou rodinou přijel za Bartelmusovými na letní byt na návštěvu. Fugner byl z bohaté pražské rodiny, kde se mluvilo německy. On sám o sobě prohlašoval, že je německy mluvící Pražan – stal se z něho přesvědčený Čech! Neměl Tyršovo vzdělání, byl obchodníkem a později zástupcem velké italské pojišťovny, projel však Evropou, uměl několik jazyků a vlastnil knihovnu, která pravděpodobně v Praze neměla obdobu – ale především to byl vzácný a naprosto nesobecký člověk, kterému byly vlastní sympatie ke všemu pokrokovému.

Ze spolupráce těchto dvou mužů a dalších vlastenců vznikla – na základě úvahy o tělocviku a touze po pohybu, která je člověku vrozená – myšlenka na vlastní ryze český tělocvičný spolek, který měl vychovávat nejen tělo, ale i ducha člověka. Zaujetí a obdiv k řecké kultuře přivedlo Tyrše k myšlence řecké „kalokagathie“ a jejímu využití ve prospěch národa. Když k tomu připočteme ještě snahu o pozvednutí národa na poli kultury a vzdělání, vytvořit spolek odhodlaných, statečných lidí – máme tady dostatečný důvod k vytvoření nového spolku, včetně jeho základního programu. Fugnerovým vkladem byla myšlenka bratrství, v praxi doložená tykáním všech jeho členů, což bylo v jeho době něčím naprosto neobvyklým a novým. V souvislosti se založením Sokola, původně vlastně z politických důvodů „Tělocvičné jednoty pražské“, bychom měli ještě jmenovat další jména, která s existencí spolku souvisí. Byli to oba bratři Grégrové, profesor Tonner, z umělců se v Sokole angažoval básník Svatopluk Čech, sochař Schnirch a malíř Josef Mánes, který se stal autorem prvního sokolského praporu i prvního kroje, ve kterém vynikala především červená košile, jakou nosil italský revolucionář Garibaldi, kterého Fugner nesmírně

obdivoval. Velkým příznivcem byl také proslulý přírodovědec Jan Evangelista Purkyně – dál asi nebudu jmenovat, stejně nelze vyjmenovat všechny.

Důležité ovšem je, že nový spolek se šířil z Prahy na český venkov, takže již v prvním roce jeho existence vzniklo dalších osm jednot v českých městech a pokračovalo to dál.

Z počátku byl Sokol výlučně mužskou organizací, ale časem začínalo cvičit žactvo a později i ženy pod vedením první náčelnice a Tyršovy žákyně Klemeni Hanušové. Kmotrou prvního sokolského praporu se stala význačná spisovatelka Karolina Světlá, starostkou „Tělocvičného spolku paní a dívek pražských“ další spisovatelka Sofie Podlipská. Spolek paní a dívek pražských se nakonec přeměnil v tzv. dámské odbory Sokola. Již od samého začátku sokolské činnosti se dbalo na Tyršovu myšlenku tělesného i duševního zdraví, takže se nejen cvičilo, zápasilo, šermovalo, stále více se rozvíjela výletová činnost, která byla vhodnou propagací Sokola všude, kam takový výlet zamířil. V Sokole se hrálo divadlo loutkové i ochotnické, zpívalo se a tak Sokol získával v české společnosti svoji váhu a úctu. Zásluhou krajanů se šířil i za moře. Fugner zakoupil a financoval ze svých prostředků pozemek v dnešní Žitné ulici, postavil na něm nádhernou tělocvičnu, která v té době neměla v Evropě obdoby, Tyrš vydával časopis Sokol, ve kterém byla také prvně zveřejněna jeho programová stať „Náš úkol, směr a cíl“, kromě toho se věnoval i práci teoretické a výsledkem jeho

práce je – mimo jiné – české tělocvičné názvosloví, jaké dodnes jiné země prostě nemají.

V r. 1882 se konalo v Praze na Střeleckém ostrově první velké veřejné cvičení, které dnes považujeme za první sokolský slet. Cvičilo na něm něco přes sedm set mužů, což bylo nevídané. K předvedeným společným cvičením ovšem tenkrát ještě nehrála hudba, takže rytmus udával Tyrš údery tyče o podlahu. Z tohoto – z dnešního pohledu možná primitivního – začátku se vyvinuly pozdější velké hromadné skladby, kdy např. cvičilo na ploše strahovského stadionu 30 tisíc mužů a 32 tisíc žen v tzv. „reji“. Ženy vystoupily na sokolském sletu prvně v r. 1901 ve skladbě s kužely.

Politická situace v Evropě však během let nezadržitelně spěla k velkému válečnému konfliktu, ve kterém došlo k novému rozdělení Evropy a vzniku nových států, které získaly rozbitím Rakousko – Uherska samostatnost. Během těchto let se Sokol stal mohutnou, morálně i fyzicky silnou organizací, což dokázal svou dobrovolnou účastí v legiích. O sokolské orientaci nikdo nepochyboval, byla jasná i rakouským úřadům, a proto byl prvně, ale ne naposled za dobu své existence, zakázán. Zákaz se týkal všech stupňů sokolské organizace – od jednot přes župy až k České obci sokolské, která všechnu sokolskou činnost zastřešovala. Zákaz ovšem sokolové porušovali svou účastí v domácím i zahraničním odboji, přebíháním přes frontu a organizací vlastní armády na frontě francouzské, italské a především ruské. Stalo se neuvěřitelné! Stát, který formálně vůbec neexistoval, měl svou vlastní dobrovolnickou elitní armádu, která ohromovala svět a pomáhala svým věhlasem i při diplomatických jednáních o uznání svobodného státu. Po převratu sokolové zajišťovali pořádek v zemi, bojovali ještě na Slovensku, starosta ČOS se stal prvním ministrem obrany svobodného státu.

Sokol stál na pokraji další etapy svého vývoje – ve které se už sice nebojovalo zbraněmi, ale zbraně síly ducha byly neustále potřebné. Nově získaná svoboda

přinášela nové problémy a úkoly, které bylo nutno řešit – a sokolové se svým úkolům a práci rozhodně nevyhýbali.

Článek byl převzat z CzechFolks.com PLUS - <http://czechfolks.com/plus>

URL odkaz: <http://czechfolks.com/plus/2012/02/17/jarina-zitna-clenove-telocvicne-organizace-sokol-chodi-po-zemi-jiz-150-let/>

První dámy - osud, poslání nebo úděl? www.muzeum-roztoky.cz

Existence postu první dámy byla vždy velmi sledovaná, často ale zahalená rouškou tajemství. Expozice (27/10/2011 - 28/2/2012) chtěla ukázat i jejich nezaměnitelné postavení ve společnosti.

Sledovala jejich veřejné působení, nejrůznější osobní aktivity (např. charitativní a spolkovou činnost) a rozličná vystoupení, jak je často rozdílně požadovala a diktovala měnící se společenská poptávka.

Výstava měla podtitul: Životy v paprscích slávy – v šeru neviditelnosti

Úděl prvních dam byl takový, jaký určila příslušná doba. Většinou se po nich chtělo, aby reprezentovaly. Každá se s tím vyrovnávala po svém, tak jak jí to dovolily podmínky, rozhled, inteligence a osobnost!

Charlotta Masaryková (1850-1923)

Charlotta Masaryková se narodila v Brooklynu roku 1850 jako dcera bohatého amerického obchodníka a spolumajitele pojišťovny Rudolpha Garrigua. Na svět přišla jako třetí nejstarší z 11 dětí. V sedmnácti letech odjela studovat hru na klavír na lipskou konzervatoř, kde se v roce 1877 seznámila s Tomášem Garrigue Masarykem.

Zpočátku spolu mluvili anglicky, ale hned v prvních letech manželství, ze kterého vzešly čtyři děti, se rychle zdokonalila v češtině a vžila se do českého myšlení a do českých poměrů.

Velice si zamilovala knihy K. Havlíčka, B. Němcové, J. Nerudy, P. Bezruč, stala se obdivovatelkou hudby B. Smetany, vyjadřovala se k ženské otázce v českých zemích, prožívala s Masarykem jeho protirakouský odbor – zkrátka z Američanky se stala Češka, mravně

i politicky.

Její americký původ usnadnil Masarykovi během první světové války celou řadu jednání, zejména v Americe. Tradice Charlottiny rodiny mu otevíraly dveře vlivných salonů a podporovaly v celém světě růst sympatií pro „neznámou zemi uprostřed Evropy.“

Mladému páru se postupně narodilo pět dětí. Milovaná dcera Hanička ale zemřela brzy po narození.

Masaryková je ve světě známá svým bojem za zrovnoprávnění žen s muži. Na její popud zanesl prezident Masaryk do první ústavy Československa rovná práva pro obě pohlaví.

Když Masaryk odešel s dcerou Olgou do exilu, chtěl se naplno věnovat protihabsburskému odboji a svou rodinu chtěl uchránit před policejním pronásledováním. To se mu však příliš nepodařilo. U Masarykových se opakovaly policejní domovní prohlídky a v říjnu 1915 byla Alice zatčena.

V tomtéž roce zemřel Charlottin milovaný syn Herbert na tyfus.

Deprese Charlotty se prohlubovaly, přesto však svými dopisy dokázala uvězněnou Alici duševně podporovat. Matka a dcera se znovu setkaly v červenci 1916 a od té doby se už neopustily.

Když musela být Charlotta hospitalizována v sanatoriu, Alice automaticky převzala vedení domácnosti.

Po návratu svého otce do vlasti a jeho volbě prezidentem postupně nahradila nemocnou matku i v roli první dámy.

Charlotta zemřela 13. května 1923 v 73 letech.

Hana Benešová

Opravdová první dáma (1885-1974)

Edvard Beneš byl sice v pořadí druhý československý prezident, ale teprve jeho ženu veřejnost vnímala jako skutečnou první dámu republiky.

Už za jejího života se nejšířší veřejnost shodla na tom, že tato žena nebyla jen věrnou životní partnerkou prezidenta Dr. Edvarda Beneše, ale také dokonalou reprezentantkou státu, jinými slovy řečeno, byla to skutečná první dáma své země. Národ ji miloval, ctil, vážil si jí.

Narodila se jako Anna Vlčková v Domaslavicích u severočeského Oseka 16. července 1885. Pocházela z chudých poměrů. Když jí bylo čtrnáct let, vzala ji k sobě na vychování teta, která zdělila značné jmění. To se rozhodla vložit do vzdělání a výchovy své neteře. Jak se později ukázalo, byla to investice správná.

S Edvardem Benešem se Anna poprvé setkala v Paříži, kam si s kamarádkou vyrazila v roce 1905. Mladý student Sorbonny se jí líbil. Byl už tehdy výborným řečníkem a ona dovedla naslouchat.

Jenže milostný román, jenž se tu začínal rýsovat, nezapadal do Benešových představ. Odcházel na studia s předsevzetím, že se se ženami nezaplete. Byl chudý, ctizádostivý a měl před sebou velké plány. Měl dost uzavřenou povahu, jeho dosavadní vztahy k lidem byly převážně neosobní.

Nyní si začínal uvědomovat, že mu tahle dívka není lhostejná, a neměl z toho radost. Eduard Beneš cítil, že by se mu vše mohlo vymknout z rukou, a rozhodl se, že záležitost ukončí. Místo toho však jeho proslov vyzněl jako nabídka na společný život. Avšak s mnohými výhradami, jako byla jeho chudoba, případný nesouhlas bohaté tety... Dal Anně možnost, aby se sama rozhodla, zda s ním spojí svoji budoucnost.

Jenže to neznal ženskou duši. Nevěděl, že Anna se už pro něj rozhodla. V roce 1906 se v Paříži zasnoubili. Beneš ji požádal, aby změnila své křestní jméno na Hana, neboť s jistou dívkou Annou měl spojené nepříjemné vzpomínky. On sám se z Eduarda stal Edvardem. Svatba se konala v Praze u svatě Ludmily na Vinohradech 10. prosince 1909. To už měl Beneš doktorát z filozofie.

Jejich manželství představovalo jednotu muže a ženy v tom nejplnějším slova smyslu. Bezvýhradně věřila ve správnost politiky, kterou realizoval Beneš ve velice složité rozporuplné situaci, zvláště během obou světových válek. Nesla všechno trpké a zlé, ale také všechno namáhavé a odpovědné, co nesl Beneš. I v nejtěžších chvílích v době Mnichova 1938 a Února 1948, kdy přicházel za ní shrbený, úplně zlomený, s očima k zemi.

Po opakovaných pobytech Hany Benešové v lázních se manželé museli smířit s tím, že nebudou mít děti (jediné těhotenství skončilo potratem). Beneš byl v manželství spokojen a zřejmě ho nikdy ani nenapadlo, aby z tohoto důvodu partnerku "vyměnil". Nechali si postavit letní sídlo v Sezimově Ústí, které se stalo jejich společnou radostí.

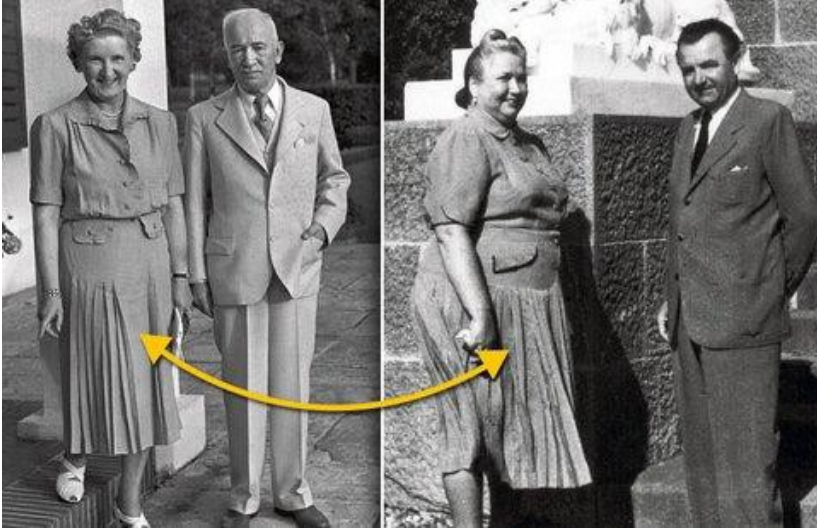
2. prosince 1974 Hana Benešová ve svém bytě v Praze na Loretánském náměstí ve věku 89 let zemřela. Její pohřeb 7. prosince se stal manifestací proti normalizačnímu režimu. Promluvil legionář generál Mikuláš Číla, zazněla státní hymna, kterou spolu s Danou Medřickou a Eduardem Hakenem zpívali všichni přítomní. Uzavřel se tak životní příběh ženy, která se z malé české vesnice dostala až na Pražský hrad. Funkci první dámy plnila dokonce tak dobře, že se stala nedostižným vzorem i pro své následovnice.

Marta Gottwaldová (1899-1953)

Marta Gottwaldová, žena „prvního dělnického prezidenta“, se stala hrdinkou nesčetných lidových anekdot.

Podle dobové propagandy „této proletářské ženě patří neměnná zásluha o to, že osobní život Klementa Gottwalda byl tak světlý a harmonický, že vskutku mohl dát všechny své síly dělnickému hutí...“

Jde pochopitelně o nepravdivé tvrzení. Gottwaldův život neměl s harmonií nic společného a neklidná Marta k tomu přispívala výrazným dílem.

Traumatizovala ji řada maličerností. V době, kdy byly vyhazovány miliony na budování armády a těžkého průmyslu, řešila Marta na Hradě hlavně problémy spíše a plotny tak, aby se neproplýtvalo jediné sousto. Příklad Hany Benešové, na kterou národ stále vzpomínal, ji naplňoval komplexem méněcennosti. Proto se od ní v ničem nechtěla lišit. Marta Gottwaldová, manželka komunistického prezidenta Klementa Gottwalda, se jí snažila napodobovat, ale výsledek byl směšný.

Na výstavě najdete i účet na více než 12 tisíc korun za drahé látky, ze kterých si Marta Gottwaldová nechávala šít šaty. V krejčovském salonu byla podle její korpušentní postavy vymodelovaná figura a oblečení se muselo vozit zkoušet přímo na Hrad.

Její vztahy s Gottwaldem byly napjaté a nejednou končily výbuchem. Gottwald měl od lékaře předepsány pravidelné procházky. Konal je nejraději v doprovodu své ženy. Jenže té se dosti často nechtělo a raději Gottwaldovi, který nesměl pít, nalávala alkohol.

Gottwaldova smrt jí otrásla. Celou trasu pohřbu šla Prahou se smutečním průvodem pěšky - úplně zlomená. Zhubla během pár měsíců o 60 kilo. Za půl roku zemřela.

Marie Zápotocká (1890-1981)

Jestliže Hana Benešová byla dáma a Marta Gottwaldová si zase na dámu zarputile hrála – Marie Zápotocká nebyla ani dáma, ani herečka. Zůstala sama sebou – dělnickou mámou, starostlivou, tichou, pracovitou a věci svého muže oddanou ženou.

Nezměnila se v oblékání ani v myšlení a po příchodu na Hrad se chovala ke všem návštěvníkům tak bezprostředně jako před 40 lety. A Marie Zápotocká později také – k úžasu svých stranických vrstevníků – několikrát odsoudila srpnovou invazi sovětských vojsk! K tomu musela najít hodně síly, protože do té doby spolu se svým mužem oddaně věřila všemu, co přicházelo ze Sovětského svazu, který pro ni byl neomylnou autoritou. Svého muže – podobně jako Hana Benešová – přežila Marie Zápotocká skoro o čtvrt století.

Božena Novotná (1910-1980)

Soukromý život třetího a posledního dělnického prezidenta Antonína Novotného patřil mezi nejvíce utajované a utajení se týkalo především jeho ženy. V knihách ani v časopisech se o ní nepsalo, na fotografiích se vyskytovala jen zřídka.

Novotný byl pro ni první láskou a zůstal jí na celý život. Byli zvyklí na malé poměry pražské periferie, a když se Novotný z rozhodnutí Chruščova stal po smrti Zápotockého prezidentem, měli oba z velkého světa politiky vážné obavy. Také oni si přáli, aby si jich druzí lidé vážili, i když moudrostí a srdečností zrovna neoplývali. Novotný se brzy naučil rozdávat obálky s finančními částkami, případně držet lidi v šachu strachem.

Božena se zase na Hradě naučila poroučet a zavedla systém drobných protekcí, intervencí a darů pro své známé. Když pak Antonín Novotný musel v roce 1968 na funkci prezidenta abdikovat, brala to i jeho žena jako křivdu, nespravedlnost, osobní potupu.

Irena Svobodová (1901-1980)

Paní Irena byla skutečnou ženou vojáka. Podobala se Svobodovi svou neústupnou houževnatostí. Měla silně vyvinutý smysl pro povinnost, přesnost, dochvilnost. Zakládala si na tom, že si se vším věděla rady.

Nejvýrazněji se to projevilo v šesti letech druhé světové války, kdy její manžel odešel bojovat do zahraničí a ona se zapojila do domácího odboje, ve kterém ztratila syna, matku, bratry, řadu příbuzných.

Národ Svobodu v roce 1968 nominoval do prezidentského úřadu. Triasedmdesátiletý generál nejdříve váhal.

Ale Irena mu řekla: „Ludvíku, ty musíš“

Stala se Svobodovým hnacím motorem.

Jako první dáma republiky se proti dřívějšímu nezměnila. První, k čemu dala podnět, bylo zbourání plotů mezi Belvederem a Královskou zahradou, jimiž se od světa odřízla Marta Gottwaldová. Po srpnu 1968 organismus stárnoucího generála snášel práci hlavy státu stále obtížněji. Po abdikaci žil ještě čtyři roky ve stále péči své ženy. Paní Irena ho přežila o necelý rok.

Magda Husáková (1916-1966)

Gustav Husák měl dvě manželky. První – Magda zemřela skoro 10 let předtím, než se stal prezidentem.

Žila však vedle něho celá tři desetiletí, byla matkou jeho dvou synů a jedním z velmi mála lidí, kteří měli na něho určitý vliv. První žena Magda byla krásná, vzdělaná, stejně ctizádostivá jako Husák, měla stejně nezávislou a ambiciózní povahu a v komunistické učení věřila bezvýhradně jako on. Jen byla neskonale lidštější. Proto také obrátila svůj zájem od právních věd, které vystudovala, k divadlu a umění.

Stala se herečkou a režisérkou, a to v době, kdy se Husák stával hlavní politickou osobností na Slovensku.

Mezníkem pro ně oba se stal 6. únor 1951, kdy byl Husák jako „buržoazní nacionalista“ zatčen a pak devět let vězněn.

Magda musela odejít z divadla.

Citově však našla náhradu v herci Ctiboru Filčíkovi, se kterým se sblížila ještě když byl Husák na svobodě. U něho také našla vlastnosti, které Husákově chyběly. Husák o svém sokovi věděl, ale domníval se, že až se vrátí z vězení, získá opět Magdu na svou stranu. Nestalo se tak a Husák se s Magdou rozvedl. Za šest let pak Magda zemřela.

Viera Husáková (1923-1977)

Když se Husák stal v roce 1975 prezidentem, jeho nejbližší spolupracovníci na něho občas bodře naléhali, aby se oženil. Se stejným přáním se mu svěřil Brežněv. A měl na mysli novinářku Vieru, kterou poznal na Krymu, kam vždy Husáka doprovázela na letní dovolenou.

A tak si tedy Husák Vieru vzal – těsně před prezidentskou státní návštěvou Indie. Ale toto druhé Husákově manželství trvalo pouhé dva roky.

Po tragické Vieriině smrti žil už Husák sám.

Zbyly mu pouze jeho ambice, tížádost, silná vůle a komunistické přesvědčení.

Olga Havlová (1933-1996)

Když se měl stát Václav Havel v prosinci 1989 poprvé prezidentem, byla jeho žena proti tomu. Měla obavu, že si svět vysoké politiky svými mechanismy Havla připodobní k obrazu svému a okrade ho o to, v čem on sám spatřoval svou nejvyšší cenu - o lidskou identitu.

Olga pocházela z dělnické rodiny. Ke studiu příliš šanci neměla, ale také o ně příliš nestála. Chtěla být existenčně na rodině nezávislá, a proto začala vydělávat. Přitom četla knihy, hrála u ochotníků, chodila často na filmy a do divadla. Zdá se, že byla dobrým psychologem – samoukem.

O Václavovi – se kterým chodila osm let, než se vzali, a na kterého čekala dalších šest let, když byl v době Husákovy normalizace několikrát vězněn – řekla těchto několik

výstižných slov: „Je absolutně čestný a neudělá nic, zač bych se mohla stydět.

Něco jiného jsou jeho chyby. Třeba je moc důvěřivý. Výběr některých jeho poradců se mi nezdál nejšťastnější. Ale Václav vždycky vidí v lidech spíš to dobré, ctí staré přátelství a umí odpouštět víc než já...“ A co řekl o své ženě Olze Havel? – „Nalezl jsem v Olze přesně to, co jsem potřeboval: mentální odpověď na mou mentální roztřesenost, střízlivého korektora mých potrhých nápadů, soukromou oporu mých veřejných dobrodružství... Celý život s ní všechno konzultuji. Lásku si už nevyznáváme, ale přesto oba cítíme, že jsme od sebe neodtržitelní.“

Olga Havlová zemřela v roce 1996.

Dagmar Havlová

Narodila se 22. 3. 1953 v Brně jako Dagmar Veškrnová. Je populární a oceňovaná českou divadelní, filmovou a televizní herečkou.

Za prezidenta republiky Václava Havla se provdala v roce 1997. V roce 1997 založila nadaci se současným názvem Nadace Dagmar a Václava Havlových, ve které je i předsedkyní správní rady. „Vize 97“ se zaměřuje na oblast kultury, onkologie, vzdělávání mladých lidí, lidských práv, boje proti rasové nesnášenlivosti.

Lívie Klausová

Narodila se 10. 11. 1943 v Bratislavě. Vystudovala obchodní fakultu Vysoké školy ekonomické v Praze, obor zahraniční obchod. V roce 1966 získala i diplom na Université Internationale de Sciences Comparées v Luxemburgu. V roce 1969 studovala na Europa Institutu v Amsterdamu. V letech 1994 až 2000 působila jako výkonná tajemnice České společnosti ekonomické.

Již jako žena premiéra Václava Klause podporovala dobrovolné aktivity a povzbuzovala ostatní, aby pomáhali dětem, postiženým a starším lidem. Od samotného vzniku Registru dárců kostní dřevě je jeho čestnou patronkou. Pomáhala dětem z Ústavu sociální péče v Bystřici nad Úhlavou a nadaci.

Neexistují žádná pevně stanovená pravidla, co mají manželky státníků dělat a jak se chovat. Na veřejnosti reprezentují stát, třebaže to není formálně zakotveno v žádných zákonech. Protokolárně se s nimi počítá pouze při oficiálních akcích (například zahraničních cestách), kdy je pro ně obvykle připraven speciální dámský program. Jak naloží se svým volným časem, záleží jen na nich.

Stalo se běžné, že se většinou věnují nějaké formě dobročinnosti, ale ani to není pravidlem. Pouze jedno je jisté: musí počítat s tím, že až na výjimky přijdou jak o soukromý, tak o profesionální život.

PERLY A PERLIČKY – sokolské i neškolské

7. března jsme **vzpomenuli narozenin** prvního československého prezidenta Tomáše Garrigue Masaryka. Gratulujeme bratru Hanušovi Federerovi k jeho dosažené stovce. Dožívá se tohoto požehnaného věku 22. dubna.

Věřme, že **letošní sokolský slet v Praze** vzbudí větší pozornost českých medií, než tomu bylo před šesti lety. Tehdy česká media slet ne-li přímo očividně ostražovala, tedy rozhodně z velké části ignorovala. Kolik v tom bylo prosté ignorance a kolik zlé vůle, to se nedalo dobře posoudit. Možná, že šlo skutečně jen o prostou ignoranci žurnalistů neznalých někdejších prvorepublikánských sokolských vystoupení na veřejnosti, a zmatených komunistickými spartakiádami. Letos by Nečasova pravicová vláda věru mohla a měla přispět k větší propagaci sokolské tradice – jde konečně o vrcholnou tělovýchovnou slavnost snad nejstaršího českého národního spolku zaslouživšího se kdysi o výchovu k uvědomování samostatné české státnosti. Sokol a sokoly pronásledovali Němci, Sokol a sokoly zatracovali komunisté, sameťáci se na Sokol a sokoly tvářili nadmíru vlažně a sokolský majetek včetně odcizených tělocvičen jim vydávali jen s velkou nechutí tady – a bylo by už tedy opravdu na čase nasadit jiný směr.

Je tomu letos už **šedesát let**, co se **britská královna Alžběta II ujala vlády** po svém zemřelém otci. A protože má Britanie velmi dlouhou pokojnou tradici monarchie, zůstala už po století ušetřena revolucí a četných ústavních změn, kterými se vyznačuje republikánská Francie. Alžběta II je i naší australskou královnou, a v Austrálii je zastoupena generálním guvernérem, teď právě generální guvernérkou. V právní teorii je tomu sice tak, že v rukou královny – a v případě Austrálie v rukou její zástupkyně, generální guvernérky – je soustředěna veškerá státní výkonná, zákonodárná i soudní moc, se zlou by se však královna potázala, kdyby se odvážila cokoli rozhodovat bez přesných pokynů vlády. Podobně i její zástupkyně v Austrálii smí v praxi jednat jen na pokyny federální vlády. Ačkoli Britanie nemá vlastně zákonem vytyčenou konstituci, a britský parlament může podle libosti měnit a nově stanovit jakýkoli zákon, britská ústava je skálopevně zakotvena v celé síti konvencí, jež se samozřejmostí dodržuje jak vláda, tak i královna sama. Je tedy Britanie konstituční monarchií prvního řádu i bez psané konstituce... Královna je dnes pouhým symbolem státnosti, a to symbolem dokonale bezzubým. Ale právě tak jako monarchie britská, jsou i ostatní evropské monarchie vlastně nejúspěšnějšími státními útvary, zbavené obavy z pučů revolucí – ať už jde třeba o Holandsko, Norsko, Dánsko nebo Švédsko, zatím co evropské republiky se tak často zmítají na pokraji sopečných výbuchů politických... Zamysleme se také nad šarádami amerických prezidentských voleb – a než si v Austrálii odhlasujeme republikánské zřízení, měřme dvakrát třikrát.

Václav Havel, i se všemi svými chybami a nedostatky, dokázal ve své smrti způsobit celou řadu nečekaných skutků. **Dovedl shromáždit kolem své rakve sbor státníků** i jiných prominentů z mnoha zemí. Dokázal sblížit Čechy a Slováky v úctě k svému prvnímu postkomunistickému československému prezidentství – což udivilo kdekoho. V neposlední řadě také dokázal opět vtisknout do očí slzy upřímného smutku desetitisícům občanů, i mladých občanů, o jichž okázalém cynizmu vůči politicky činným lidem se už dávno ani nepochybovalo, a v mladých Češích dovedl alespoň dočasně vzbudit obdiv k poctivosti... A to všechno i přesto, že nebyl ani nijakým asketou, ani abstinentem, ani výlučným uživatelem vybraných slov, i přesto, že byl sukničkářem, a že se dovedl i v politice rádně seknout. Jisto je, že se nebál věznění, a že dovedl za své přesvědčení bojovat a čelit komunistickému režimu i tehdy, když se kdekdo kolem něho chvěl strachem a podepisoval kdeco...

Z Moskvy do Prahy na Havlův pohřeb nedorazil nikdo z kremelských pohlavárů. Čechy to nijak z rovnováhy nepřivedlo. Jejich nevole vůči Rusku, i Rusku postkomunistickému, je pevně zakořeněna z doby bolševické nadvlády nad Československem v minulém století, a té nasadil korunu zákeřný vpád sovětských vojsk v srpnu 1968. Češi, ještě kdysi za našich praprarodičů velcí zastánci sblížení s “ruskými bratry”, dostali potom od mátušky Rusi příliš mnoho nezasloužených kopanců, a protože mají Češi jako národ velmi dlouhou paměť, bude trvat hezkou řádku let, než se jejich poměr k moskevskému samoděržaví vylepší. Proto jim nepřítomnost kremelských papalášů na pohřbu Václava Havla nezpůsobila ani to nejmenší bolení hlavy.

V rámci **údajného globálního oteplování** zasáhly v únoru Evropu **nezvykle třeskuté mrazy a sněhové vánice** po desítky let tam neprožívané, a naše Sydney lednem únorem proklouzla v podstatě přívětivém chládečku kolem dvaceti Celsia. Naši vládní normalizátoři to ovšem nikterak neberou na vědomí, nechtějí to brát na vědomí, a pokračují s vyměřováním té své tepelné daně, předstírajíce, že globální oteplování je vědecky dokázanou skutečností, a že je zaviněno a způsobeno lidskou činností... A ovšem, zatímco v Evropě probíhá sezona ledního hokeje, naše australská media – hlavně televizní media – urputně pomíjejí zmínky o evropském hokeji, a jen nám semtam předhodí nějaký ten útržeček zápasu kanadských či amerických klubů. Nesedí na tom prameni někde nějaká žába, hotová nemultikulturní staromilská ropucha, která nám Australanům s nebritskou krví v žilách nehodlá dopřát na obrazovce ani kouska toho hokejového ledu? Kde to vlastně vězí, co byste řekli, přátelé?

Zdá se, že **v příštím roce budou Češi volit prezidenta republiky přímou volbou**, podobně, jak taková volba probíhá tradičně ve Spojených Státech. Lze se nadít, že se čeští voliči budou s to vystříhat nejapného amerického volebního cirkusu, tak jak se to jeví průměrnému Evropanovi? Dosud – tedy za první republiky a po roce 1989 – volil prezidenta parlament, tedy obě zákonodárné komory, dolní sněmovna a senát. To vylučovalo celostátní volební humbuk. Za bolševického panování si strana jméno kandidáta prostě nadiktovala, a o skutečné volbě se nedalo vůbec hovořit. Nu, příští rok nám snad ukáže, jak taková přímá volba bude v České republice probíhat. Pokud bychom počítali s hlasováním i my, Češi v zahraničí, troufal bych si hádat, že k němu budeme asi sotva připuštěni, a to podle v naší republice platné poučky, že jednak neplatíme doma daně, a jednak že nejsme dostatečně informováni o domácích poměrech. Zatímco třeba soudruh Štěpán nebo soudruh Jakeš, a vůbec členové dnešní komunistické strany informováni jsou, a tudíž k volbě prezidenta oni zajisté připuštěni budou... Kdo by se snad domníval, že jsou lidé doma raněni pouze slepotou, jistě po zralé úvaze uzná svůj omyl.

MÁTE JIŽ ZAPLACENÝ 2012 VĚSTNÍK \$25?

Golfové mistrovství Australian open 2012 vyhrála v únoru v Melbourne **Američanka Jessica Korda**, osmnáctiletá dcera někdejšího českého tenisty Petra Kordy. Petr Korda získal šampionát v tenisovém turnaji Australian open 1998, a skoro čtvrt století po onom jeho melbournském úspěchu dokázala v tomtéž městě vyhrát golfový turnaj jeho dcera Jessica, hrající ovšem za Spojené Státy.

Připomeňme si letos i **dvousetleté výročí Napoleonova vojenského tažení proti Rusku**, a jeho neblahé ztroskotání. V roce 1812 překročila obrovská francouzská armáda evropského, zdánlivě neporazitelného diktátora, litevskou řeku Němen a vtrhla směrem přes Borodino na Moskvu. Rusové ustupovali a ustupovali na východ, a před nastávající zimou vyklidili bez rozhodné vojenské srážky i samo hlavní město. Napoleon v hořící Moskvě s povýšenou samozřejmostí vyčkával ruskou nabídku kapitulace. Nedočkal se jí. Stál proti jeho, tehdy již císařské výsosti, zdánlivě stále ospalý vrchní vojevůdce carských vojsk generál Kutuzov, a ten – proti všem radám svých důstojníků – bránil svoji ústupovou vyčkávací taktiku. Napoleon se však dopustil téže chyby, jaké se o stotřicet let později dopustil neprozřetelně Hitler – nepočítal s ruskou zimou. Ta nakonec zahrnala s přispěním geniálního stratega Kutuzova Napoleonovu „grande armée“ přes Němen zpět na západ, a uspíšila diktátorův konec jako dobyvatele Evropy. Britové pak v bitvě u Waterloo o dva roky později uštedřili francouzské pýše konečnou porážku. Rakousko vyšlo z napoleonských dobrodružství s poměrně nepošramocenou prestiží a vídeňský kongres v roce 1815 uvalil na Evropu dlouholetý zpátečnický mír vítězných monarchů... Tak nadešla také doba bezmezného obdivu našich prapradědů slovanského ruského bratra velikána, a teprve komunismus a srpen 1968 nakonec Čechy dokonale vyléčil z bludu hejslovanství. Varování Havlíčkova, Palackého a Masarykova před carským samoděržavím a vůbec před ruským zpátečnictvím nestačila...

Kmekoši. Kme-ko-ši? Ano, KMEKOŠI. Není tu řeč o žádném druhu harakiri, ani o japonském filmovém festivalu. Jde pouze o mariáš. Ano, přátelé, o mariáš. Byl totiž **založen mariášový kroužek sydneyjské sokolské jednoty**, a jeho jedinými členy jsou doposaváde jen tři mariášníci KMENTA-KOHOUT-SINDLER. Jen oni tři mohykáni. Je sice pravda, že jakýsi, zatím jen dost teoretický zájem projevíly i dvě dámy, sestra místostarostka a sestra jednatelka, leč – však to známe – daleká je cesta k praxi. Nicméně, pokud by měl někdo z čtenářů chuť a zájem, brána k mariáši je široce otevřena. Právětak branka k šachovým utkáním... Kdo má tedy zájem, třeba i jen na kibicování, nechť pozvedne klapku... Flek na hru! Mat...

Soudobý český spisovatel **Michal Viewegh dovede nám Čechům nastavit zrcadlo hořké pravdy**. O tom jsme se znovu přesvědčili při promítání jim inspirovaném filmu „**Román pro muže**“, který nám v únoru nabídlo kino Ponrepo bratra Petra Čermáka. Autoritativní udílení příkazů, očekávání jejich okamžitého plnění, samozřejmě převálcovávání ostatních názorů, nabízení a uplatňování stupidních tužeb, naprosté zavrhování názorů žen a ukájení přizemních choutek - to všechno dovede z neblahé české současnosti Viewegh mistrně vyhmátnout a nakonec svěřit i plátnu. Jakoby tento film byl logickým pokračováním jeho románu „Výchova dívek v Čechách“... Nicméně pro osvěžení sehrál **mariášový kroužek v sestavě DA-ŠI-TO** (Daňková, Šindler, Tomek) několik zábavných partiček mariáše za aktivní spoluúčasti kibice v osobě neomylného mariášníka bratra knihovníka...

It's a case of **Tim foolery** as Flannery's predictions of dry dams go unfulfilled: Prof Hughes, who gives region-specific information at the forums hosted by Prof Flannery, said the climate was drying, although climate change could also cause intense bursts of rain. *Gemma Jones The Daily Telegraph* March 13, 2012

Nedávná návštěvnice z republiky nám prozradila, že její **přítekně občas navštěvu-je „vizážníka“**. Svého vizážníka! Vizážníka? Ano, prosím, vizážníka ona navštěvuje. Náš podiv byl ukojen vysvětlením, že vizážník upravuje obličej. Hned nás napadlo, že by se takový umělec opravné kosmetiky se schopnostmi vylepšovat dámské vizáže mohl v moderní češtině jmenovat i „ksichtovník“ nebo i „ksichták“. Náhradní navržené pojmenování „obličejník“ bylo zavrženo, jako výraz příliš český.

Archeolog pan Rostislav Skopal, otec někdejší spoluprovozovatelky sokolské restaurace v sydneyjském Národním domě Marty, **nám daroval jím nalezený emblém**, který byl předlohou jeho ilustrace pro obálku Věstníku. Mnohokrát mu děkujeme za tento vzácný dar – sokolský znak, který byl vytvořen roku 1895 a je nyní umístěn mezi ostatní sokolská memorabilia ve výstavní vitrině sydneyjského Národního domu.

Lovec perel Bojar

NEEXISTUJÍCÍ DEKRET PREZIDENTA BENEŠE Milan Hulík

Snad každý, kdo si před jednadvaceti lety nabytých práv a svobod skutečně váží, hledá odpověď na tyto dvě otázky: Proč nejsou všechny dosavadní přísliby a mezinárodní úmluvy uzavřené v zájmu ochrany dekretů prezidenta Edvarda Beneše z roku 1945 dostačující? Je vyjmutí Listiny základních práv a svobod z Lisabonské smlouvy opravdu nutné a chceme to vůbec?

Pokusme se najít možné důvody, které prezidenta republiky k prosazení této výjimky vedly...

Politici a především ekonomové byli v devadesátých letech tak zahleděni do svých představ o privatizaci, že si z tzv. Benešových dekretů uvědomovali pouze **dekret o odsunu německého obyvatelstva** a konfiskaci jejich majetku. Proto se všechny mezinárodní úmluvy na ochranu dekretů točí pouze okolo tohoto problému.

To napsal pan Tomáš Čepl před několika dny na Psu. Přidal se k řadě těch, kteří píšou o dekretu prezidenta Beneše bez jejich znalosti. Z projevů některých politiků nebo některých kandidátů na politickou kariéru je patrné i to, že tyto dekry nikdy nečetli. Obávám se, že je nečetl ani pan Tomáš Čepl. Lze to dokázat na základním bodu jeho úvahy. **Žádný dekret o odsunu německého obyvatelstva nikdy nebyl vydán.** Odsun, dnes již na základě dohody českých a německých historiků nahrazený pojmem „vysídlení“, byl totiž proveden bez dekretu, bez zákona, a pokud se ho nějaké právní normy týkaly, tak jen vyhlášky místních orgánů moci, jakými byly MNV nebo ONV.

Němců a Maďarů se z dekretů prezidenta Beneše týkaly především dekry:

- 1/ č.33/1945 o úpravě čl. státního občanství osob národnosti německé a maďarské.
- 2/ č.5/1945 o neplatnosti některých majetkově právních jednání z doby nesvobody a národní správě majetkových hodnot Němců, Maďarů a kolaborantů a některých organizací.
- 3/č.108/1945 o konfiskaci nepřátelského majetku a Fondu národní obnovy.
- 4/ č.12/1945 o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel českého a slovenského národa.

Tyto právní normy zbavily Němce a Maďary občanství a majetku, což byl nutný předpoklad k tomu, aby je bylo možno „odsunout“, jak se tehdy dobově překládalo anglické slovo „transfer“, kterého se dodnes zastánci odsunu dovolávají, když odkazují na Postupimskou dohodu konference téhož jména, která o osudu Němců v ČSR rozhodla.

Jak to ale bylo s tím „dekretem o odsunu“? Proč přesídlení (vysídlení, přestěhování) prostě „transferování“ Němců nebylo upraveno normou vyšší právní síly, než byly pouhé vyhlášky orgánů místní moci? Takový dekret se připravoval! Jeho osnova je otištěna v publikaci „Dekrety prezidenta republiky“ vydané Ústavem pro soudobé dějiny AV ČR v r. 1995. Měl se jmenovat „**O odsunu cizího obyvatelstva a vnitřním osídlení**“, předložilo jej ministerstvo vnitra a vládou byl projednán dne 15. 6. 1945. Po složitém jednání ve vládě byla z osnovy dekretu vypuštěna právě problematika odsunu a z osnovy se stal pouhý dekret č.27/1945 Sb. „O jednotném řízení vnitřního osídlení“. Jeho proklamovaným cílem bylo podle § 1 „navrácení všech oblastí Československé republiky původnímu slovanskému živlu“. O Němcích a Maďarech ani slovo.

Proč byl plánovaný dekret takto redukován, se můžeme dohadovat. Jedním z důvodů byl určitě fakt, že se v té době nevědělo, jaký konečný postoj k plánu na vystěhování německého obyvatelstva zaujmou vítězné velmoci. Postupimská konference, kde velmoci uznaly požadavek na vystěhování Němců, se konala ve dnech 17. července – 2. srpna 1945.

Kapitola XIII. usnesení Postupimské konference nazvaná: „Spořádaný odsun německého obyvatelstva...“, uváděla:

„Tři vlády uznávají po projednání otázky ze všech aspektů, že musí dojít k odsunu německého obyvatelstva nebo jeho části z Polska, Československa a Maďarska do Německa. Souhlasí s tím, že jakýkoliv odsun, k němuž dojde, **se musí provádět organizovaně a humánním způsobem...**“

Existovaly zřejmě i další důvody, proč k vydání dekretu o odsunu nedošlo. Nebylo skutečně jednoduché vytvořit právní normu, na základě které mělo být vystěhováno několik milionů lidí.

Divoký odsun ale začal již v květnu 1945, tedy před dohodou z Postupimské konference. Ani zde nebudu hodnotit spory o vině jedné či druhé strany. Skutečností zůstává, že nebyť nejděsivějších okamžiků českého národa jako byla heydrichiáda a Lidice, nebylo by ani odsunu, nemluvě o známém Heydrichově výroku: ...„konec konců v tomto prostoru nemá žádný Čech co pohledávat“. Zájemce lze odkázat i na dokument: „Hitlers Endlösung der tschechischen Frage“. (Deutsche Dokumente 1933-1945, Bořivoj Čelovský, nakladatelství „Neiße Verlag, Stilus Press - 2005.)

Dnes již nelze vrátit historii do r. 1945 nebo ještě lépe do r. 1938 a budeme-li hodnotit vzájemné křivdy a spory, pak bychom se nemohli zastavit ani v r. 1918, ale museli bychom jít až k roku 1848.

Má-li ale pan prezident vyjednávat v zahraničí pojistky pro „německé“ dekrety, nemá to jednoduché. Ponechme zase stranou debaty o kolektivním trestu, nespravedlnostech atd., které živí spory zastánců a odpůrců odsunu. Vyjednat totiž pojistku pro akt provedený „de facto“ bez základu „de iure“, je vlastně nemožné – ten lze právně napadnout i bez historické argumentace a „zpochybňování výsledků druhé světové války.“

Scientific Facts - In A Nutshell www.galileomovement.com.au

Did you know?

- Carbon dioxide (CO₂) levels in the air are less than 0.04%;
- Annually, all human activity produces 3% of Earth's CO₂, Nature 97%, 32 times more;
- Driven by temperature, oceans release and absorb CO₂. Oceans contain in dissolved form, fifty times the CO₂ contained in Earth's entire atmosphere;
- Nature alone controls the air's CO₂ levels. Total human production is one quarter of just the variation in Nature's production. Despite continuous human CO₂ production, every year during the southern hemisphere winter Nature reduces Earth's global CO₂ levels;
- The absorption of human and industrial CO₂ into oceans and plants is the same as for CO₂ produced by Nature;

- Residence time for CO₂ is only 5 to 7 years. It is then recycled back into sinks such as plants, oceans and soils. Some studies show recycle time is only 12 months;
- UN IPCC (UN's climate body, the Intergovernmental Panel on Climate Change), data on the air's carbon dioxide (CO₂) levels show carbon dioxide is a consequence of temperature, not a cause. This is true for every period in Earth's history and over every duration;
- Carbon dioxide is a natural trace gas essential for all life on Earth. With Nature annually producing 97% of all CO₂, CO₂ is obviously not a pollutant;
- There has been no increase in global atmospheric temperature since 1998. 'Global warming' is not happening;
- Climate varies naturally with inherent variation in Nature's cooling-warming-cooling cycles. Accurate temperature measurements by satellite and weather balloons show no net warming. El Nino and solar activity explain temperature variation;
- The UN's climate body downplays satellite and weather balloon data and prefers ground-based temperature measurements known to be corrupted;
- Ocean temperatures have been flat or slightly cooling since 2003;
- Oceans are alkaline. Earth's oceans thrived for extensive periods with the air's CO₂ 20 times that of today. Anyway, when oceans warm they release CO₂ into the atmosphere;
- Australia's sea levels during the last 15 years have risen only 0.3 mm per year. In 100 years that will be just over one inch. The most extensive study measuring Pacific island sea levels shows no rise since measurements began in 1992. Sea level projections by the government and its taxpayer funded Climate Commission rely on unvalidated computer models themselves relying on temperature guesses proven wrong;
- There has been no increase in storm activity or strength. In falsely claiming increased storms, the UN IPCC's chairman contradicted and overrode the IPCC's storm expert, Chris Landsea. In protest, Landsea resigned from the UN IPCC

EXIL V AUSTRALSKÉM PROTINOŽÍ (3)

Bořek Šindler

TÁPÁNÍ

Během toho rozmoklého měsíce června Léta Páně MXML jsem pohlížel na Austrálii hlavně jenom ze zorného úhlu své pozorovatelný v Randwicku. Nebyl to úhel nijak široký. Skýtal se mi tak obraz poněkud zkreslený a byl to obraz samozřejmě zdaleka nedokreslený. Ve všední dny jsem od rána do noci pracoval, po víkendech pral, žehlil a dospával, co se dospát dalo... Město Sydney samo jsem pozoroval a posuzoval jen z té své randwické bašty. I samu Austrálii jsem sledoval jen z té randwické perspektivy, a vyhlížel jsem z ní na Austrálii a na svět vůbec jako z jakési tvrže. Věřu že mi tehdy milý Randwick takovou jakousi tvrzí tehdy skutečně i byl. Visel jsem ještě jakoby ve vzduchu – Praha někde daleko za několika moři v Evropě, Curych za několika moři v Evropě. V Randwicku jsem bydlel, ale můj nový domov to nebyl. Byl mi ten Randwick jenom jakýmsi pevnějším bodem v rozkolébaném světě. Nikoli ovšem Randwick ve své celosti. Jen ta jeho severozápadní část mi byla jakousi novou kotvou a vodítkem, a z toho severozápadního randwického úseku to byla nakonec jenom Darley Road. Tedy vlastně jen ten kousínek Darley Road, kde jsem se ubytoval u paní Robinsonové. Snad bych se měl vyjádřit dnes už i s příměskem mluvy australské – let's not beat around the bush: pohlížel jsem na celou milou Austrálii z okna svého pokoje v čísle 85 Darley Road, Randwick, NSW. Byl to očividně pohled poněkud zúžený a zkreslený. Jak jinak! Nu, nijak moc milá a vlídná se mi ta Austrálie tenkrát během mého denního harcování sem a tam mezi abbotsfordskou čokoládovnou, bradfordskou přádelnou poblíže City a Randwickem ani nezdála, a na zamilování se do té mně dosud úplně cizí země jsem vůbec ani nepomýšlel. Cítil jsem

se dokonalým cizincem. Ba ani z té randwické perspektivy jsem kolem sebe při nejlepší vůli nevystopoval žádný ráj, ale dalo se z té perspektivy na život pohlízet po vysprchování v čisté koupelně a především pak od toho královského posnídání pečlivě připraveného paní bytnou s brýlemi alespoň drobátko narůžovělymi. Z izolace uzoulinké perspektivy pokoje v domě paní Robinsonové se dalo po důkladnějším zahlobnutí se vidět svět i jako kdyby to byl opravdu jen jeden alespoň pestrý, byť nevoňavý, květ. Denně bohatá snídaně z kuchyně paní bytné – čerstvý grapefruit, cornflakes s dobrým mlékem, dvě chutná „poached eggs“ – tuto britskou snídaňovou pochoutku jsem dříve vůbec neznal - a to vše pak korunováno chřupavými toasty s pomerančovou „marmalade“ a máslem. Nebylo to vlastně přímo pohádkové zahájení denní všednosti? Nebyla to vlastně nakonec v tom Randwicku hotová idylka?

Byla i nebyla. Idylka to byla a nebyla. Nebyla a nemohla to být idylka už proto, že noc co noc mě napadala hejna těch nejdrzejších komárů z protějšího rozlehlého parku. Kromě hejna komárů mě napadala i jakoby stísněnost mého neblahého stavu pomocného dělníka a nevzletné budoucnost jako manžela a otce budoucí rodiny jsem nijak růžově vnímat nemohl... Když jsem na pokyn manželů Sloukových u paní Robinsonové zaklepal, a když si mě ona svým zkušeným okem vdovy sedmdesátnice proměřila, udělila mi pokoj po svém nebožtíku manželovi, a – jak jsem si později uvědomil - byl to nejprostornější pokoj v domě. Postel stála dost nezvykle uprostřed a kolem hlav té postele se táhla dlouhatánská šňůra – zatáhnout za ni, rozsvítilo se, zatáhnout za ni nanovo, lampa poslušně zhasla. Nevycházel jsem z údivu... Že mě ale ta dobrotivá Mrs. Robinson ubytovala v pokoji svého zemřelého manžela, to pocta zajisté byla, komáři nekomáři... S ostatními třemi spolubydlícími jsme se dělili o koupelnu i toaletu, ale k snídani jsme všichni zasedali časně ráno a u jednoho stolu společně. Ten australský dokař, „wharfie“, byl takový nehlučný australský klidřas, a člověk docela příjemný. Angličan z Nové Guineji měl dost krátké vedení, dost nevrle na moji hrozivě lámanou angličtinu odsekával a po anglicku se kaboníval. Estonec Jerry Kyrsemagy a já jsme hovořovali spolu nejčastěji jen německy, i když on po již mnohaměsíčním pobytu v Austrálii to dost plynule anglicky lámal. Oba jsme byli dvacátníci a viděli sice svět očima mladých dvacátníků, ale dvacátníků prošlých dlouhou válkou v Evropě. Ona to byla dost zvláštní, ale celkem milá postavička, ten Estonec Jerry. Byl v Austrálii sám, zbytek rodiny se dostal do Ameriky. Jerry dostával od rodiny z Ameriky peníze a v Sydney studoval na universitě architekturu. Vydělávat si na sebe nemusel. Když jsme se po čase sblížili, prozradil mi ten chlapec, k mému zděšení a počáteční rozhodné nevoli, že byl za války v estonské divizi Waffen SS. Pod paží měl vypáleno neodstranitelné SS znamení, a Američané ho do své země nechťeli se zbytkem jeho rodiny pustit. I já jsem se měl před ním zprvu přece jen na pozoru. Když mi ale vysvětlil svoji rodinnou historii z Talinnu, pochopil jsem jeho motivy aktivní spolupráce s Němci. Vysvětlil mi, že když Sověti přepadli a přivtělili si v roce 1939 po kapitulaci Polska pobaltské státy - Estonsko, Lotyšsko a Litvu - začali v těch zemích zle řídit, zatýkat, věznit, zabíjet a odvlékat mladé chlapce na Sibiř. Jerry byl tehdy ještě velmi mladým hochem. Když ale pak v roce 1941 Estonsko dobyli od Sovětského Svazu Němci, naprostá většina Estonců to pokládala – pro nás to zní paradoxně – nikoli za okupaci, nýbrž za osvobození, a Jerry, již tou dobou poněkud „starší“, se nechal lehko zlákat německými sliby ke vstupu do estonského SS. Docela jsem tudíž už i tehdy Jerryho motivaci chápal. K Němcům jsem si svůj český odstup samozřejmě zachovával, ale s Jerryem jsme se dost sblížili a spřátelili. Mezi mými novými přáteli z Osvětími byl estonský SS-man Kyrsemagy přirozeně dosti neobyčejnou výjimkou, a nebylo by mně bylo napadlo Jerryho s nimi vůbec seznamovat... Naše konverzace s Jerryem v němčině naši paní bytnou značně rozčilovala. Nebyla zvyklá poslouchat cizí řeč, již nerozuměla. V těch dobách se po ulicích Randwicku ještě nijak mnoho Evropanů nepotulovalo, Jerry a já jsme tam poletovali spíše jako bílé vrány, a slyšet konverzaci v jiných jazycích uším ostrovansky naladěných australských zabeďněnců vůbec nijak nelahodilo. Nedovedli dobře pochopit, že angličtinu se musí i „bílý člověk“ teprve učit a naučit, a učení že trvá chvilku či dvě. Dnes to působí jako nejapný žert, ale byl jsem si tehdy naprosto jist, že naše dobrá paní bytná, jinak obdivuhodná a milá Mrs. Robinson, je přesvědčena, že naše hlasivky nejsou prostě dostatečně vyvinuty, a proto že angličtina je pro nás jazykem nezvladatelným. Že naše hlasivky jsou nějak podprůměrně vyvinuté, nedovyvinuté. Naučila se tu naší podprůměrnost ale přesto statečně tolerovat. To se v Randwicku psal červen 1950! O nějaké multikulturnosti tenkrát nikdo nikdy ani

neslyšel a slyšet určitě nechtěl. Austrálie byla toho času výspou nejen bílé nadřazenosti, ale bílé nadřazenosti výlučně britské, a i katoličtí republikánští Irové byli podrobováni úzkoprsé ostraze.

V těch prvních týdnech po přistání naší milé Orontes se v Sydney zdržoval ještě i můj anglický spolucestující John Aston, mladý londýnský právník, citlivý pianista a člen našeho lodního francouzského kroužku. V Sydney se na nějaký měsíc zdržoval během své cesty kolem světa, byl ze zámožné londýnské rodiny a nikam nespěchal. Za jeho sydneyjského pobytu jsme se ještě spolu několikrát sešli, a Johnovy cambridžské angličtiny jsem se nemohl ani dost naposlouchat. V Sydney on měl několik australských i anglických přátel, a jednou mě pozval, abychom spolu zajeli za jedněmi z nich, do Manly. To jméno jedné z nejznámějších sydneyjských čtvrtí mi tehdy ještě zřehla nic neříkalo. Vypravili jsme se tam jednoho sobotního dopoledne. John navrhoval, abychom se tam dopravili nikoli autobusem, nýbrž nějakým „ferry“. Je to prý takový přístavní parníček. Sešli jsme se v přístavišti, nastoupili a parníček se rozjel. Tehdy ovšem už imposantní sydneyjský most stál skoro dvacet let, ale na místě kde se dnes tyčí úchvatná budova operního domu se tehdy rozprostírala jen ohyzná a ošuntělá tramvajová remisa. Pro mne to ovšem byla objevná jízda, to brázdění nádherným přístavem. Žádnou budovu opery jsem tenkrát ani netušil, ani nepostrádal. Postrádal jsem nicméně eleganci a úzkostlivou čistotu na ferry – zvyknul jsem si ve Švýcarsku na čistounké parníčky brázdící třeba curyšské jezero a tenhle ubohounek a zaplivaný sydneyjský ferry se mi zdál být hluboko pod švýcarskou úrovní. Parníček se odpoutal od nábřeží, a najednou se odněkud ozve jakýsi šramot, třeskot a vrzání, a už se k nám žene chlápek s kloboukem v hrsti vybírat za poslech. Za poslech onoho vrzání, jež se vydávalo zřejmě za hudbu. John jako gentleman nehnul brvou a vložil do nastaveného klobouku nějaký ten šilink. Mně se ale přičilo takto gentlemanství prokazovat. Moje ucho zvyklé z Prahy na odrhovačky melodicky hrané mně prostě nedalo těm vrzům podlehnout. Kromě toho jsem i zpozoroval, že ta ušmudlaná individua vystavující se za hudebníky za harmonikou, houslemi a bubínkem si rovněž přihybají ze strategicky na svém podiu rozestavených pohárků – a just jsem jim nic nedal. Trvalo mi potom mnoho a mnoho let, než jsem na ten první koncert v Austrálii pozapomenul, ale to vrzání jako bych slyšel přece jen až dodnes. Nu, bylo o zkušenost víc, a k mé náklonnosti k Austrálii to nijak nepřispělo. Ani návštěva u Johnových přátel v Manly nebyla s to rozladění mi poopravit. Náš host v Manly, Mr. Murray, už na nás čekal s autem v přístavu, a jak on tak jeho paní Johna přivítali velice srdečně – přivítali i mě, byť se srdečností poněkud zredukovanou na zdvořilost, když z mých několika zakoktaných slabik neprodleně uhádli můj evropský původ. On byl ten pan Murray vysokým australským vládním činitelem ve výslužbě. Byl posledním guvernérem na Nové Guineji před vpádem Japonců – a to bylo samozřejmě velké zvíře. Já se té příležitosti ale nechytíl, nedovedl se jí zachytit. Nedovedl jsem odhadnout, že známost s tak vysoko postaveným vládním činitelem na odpočinku by mohla rozluštit moji budoucnost v Austrálii. Uvědomil jsem si to zanedbání příležitosti až daleko později. Tehdy v tom Manly mně, hlupáčkovi, hlavně doznívalo v uších to vrzání. Chudák John mě seznamuje s bývalým významným vládním činitelem a já takovou příležitost dovedu ihned ledabyly promrhat... Murrayovi měli v Manly krásný dům. Ale trvalo mi potom několik let, než jsem začal bycha honit. Nikdy jsem ho pak už ale ovšem nedohonil.

Ten koncert na ferry do Manly nezůstal tenkrát jediným hudebním zážitkem mé počokoládované existence v té zimní Sydney. John Aston mě jednou pozval na oběd do tou dobou snad nejexklusivnějšího podniku v Sydney - mimo elegantní restauraci v tehdejšímu hotelu Australia - do restaurace Prince's nebo snad Princess, na George Street poblíž Martin Place, dnes si již dobře nevzpomínám – a to pro mě jako nekvalifikovaného pomocného dělníka bylo vítané a zcela nezvyklé sobotní povyražení. Slušně oblečení hosté, servírky v zástěrkách, diskrétní přítmi a z nizounkého podia se dokonce linula pianová hudba – jako bychom se na chvíli vrátili s Johnem na náš plovoucí luxus, na naši Orontes. Když jsme se po číšnicemi dokonale sehnaném ceremonialu konečně usadili za stolem s bělostným ubrusem a několika příbory, a prohlíželi si obsažný jídelní lístek, zachytilo moje ucho v těch k nám se linoucích tónech pianové hudby jakousi mně důvěrnou melodii. Nastražím ucho, nastražím obě uši – a nebylo pochyb. Nejmenších pochyb nebylo. Nemohl jsem se mýlit. Ten pianista preludoval na české variace. Moje srdce poskočilo, poskočily i moje nohy, a přes výstražné varování jsem k tomu klavíru dorazil a česky - ano

česky! – ze sebe vypravím „Vy jste Čech?“. Tvář za pozlacenými brýlčkami se nepřestala korektně na přítomné hosty usmívat, a pianista jen nonšalantně procekl „Jó, z Prostějova“. Snad to znělo i jako „Jó, z Přerova“ – Moravan to ale byl. Dál jsme nehovořili, pianista preludoval dál a já jsem rychle dosedl vedle kabonického se Johna – kdo z hostů, prosím vás, kdo z hostů bude v elegantní britské restauraci tak neoma-leně oslovovat pianistu. Nu, oslovil jsem, oslovil jsem pianistu a nelitoval jsem. Preludování jakoby bylo nabylo na síle a linula se jedna česká melodie vedle druhé moravské a třetí slovenské. Toho si hosté ovšem vědomi nikterak nebyli... Ten pianista mi sice z obzoru zmizel, zmizel ale jen dočasně. Za několik měsíců jsme se pak seznámili. Vyklubal se z něho Jirka Horner. On pak znovu začal studovat medicínu, já na téže universitě práva, a nebyl to právě nikdo jiný než Jiří Horner, kdo se nakonec oženil s tou škrabačkou brambor u Fischlů, ano s tou Lilkou Bermannovou a odplul s ní do Ameriky... S Jiřím jsme se po čase důvěrně spřátelili. Snad nikdy nikde jsem nepoznal tak nadaného pianistu a harmonikáře, tak doved-ného improvizátora jako právě Jiřího. Hrál virtuosně i na chromatiku, posluchačům dovedl svojí hudbou učarovat. Pomocí piana a chromatiky se protloukal universitou, a brzy po promoci, už jako otec dvou chlapců, si Lilku odvezl do USA. Austrálii nenáviděl, a bylo to možná i vzájemné. Jiří byl skálopevně přesvědčen, že i Austrálie nenávidí jeho. Za pianem i za harmonikou se on ten Jirka sladce usmívat dovedl, přestože mu Němci v Osvětimi přerazili páteř a zabili celou rodinu. To za těmi zlatými brýlčkami nikdo nepoznal... Leč ouvej, ouvej, znovu a znovu předbílám, a bu-doucnost teď zatím věštit a teď ji nadbíhat opravdu nesmím.

Tak ubíhaly ty první měsíce mého exilu u protinožců. Jako pomocný dělník jsem na tom nebyl finančně nijak špatně, zejména dokud jsem kromě běžícího pásu s čokoládou proháněl po nocích i v prádelně několik řad roztočených vřeten... Jak ale dál? Kdy sem pozvu Leonie?... Austrálie mi nijak ale nevoněla. Stýskalo se mi po Evropě, a začínal jsem přemýšlet o možnosti návratu. Dvanáctiměsíční „retour visum“ do Švýcarska jsem v pase měl, jen si tedy vydělat na zpáteční cestu lodí... To na té straně jedné. Na tom rubu. Líc mi ale tvrdil, že házet flintu do žita by byl vlastně podvod sebe sama. Moji osvětimští přátelé tu byli spokojeni a Evropa je nijak k návratu nelákala. A já květinka citlivečka že se mám vzdát? Ustoupit? Tu flintu do žita opravdu zahodit a upláchnout do vatičky? Kdykoli jsem si uvědomil, proč se nikomu z těch mých nových osvětimských přátel nechce zpět do Evropy a jak se dovedou usmívat a nemrmlat, hluboce jsem se zastyděl...

*Nezapomeňte, že Valná hromada
Sokola Sydney bude v neděli
1. dubna 2012 ve 14.00 hodin
v sokolském Národním domě ve
Frenchs Forest.*

Z TAJŮ KRÁS ČESKÉ ŘEČI

Bořek Šindler

Měl jsem onehdy noční můru. Strašnou, strašidelnou a ohyzdnou noční můru. Zjevila se mi ve snu totiž nevraživě zakaboněná tvář jistého/nejistého čtenáře Věstníku - nebo že by to byla bývala sličná, leč v tu chvíli právě zakaboněná tvářinka jisté/nejisté čtenářky? - a hned se na mě ona tvář/tvářinka v tom snu energicky sápala a osopila. A jak se osopila! Helejte, milej pane, helejte vy šmaťchavej výtečníku, vy jazyková nulo, vy vopравdickej mínuse, vy domejšlifče - ano, tak a nejinak mně to ta zakaboněná tvář v tom snu podávala - vy si ty přídavný 'ména namíchejte do vomáčky, jó helejte? A koukejte si je honem strčit za ten svůj klobouk - (pardon, ona prohodila „za ten VÁŠ klobouk“, česká gramatika ji zřejmě již dobou poněkud zrezivěla, a tudíž jí ani dobře už neseděla) - koho prosím vás zajímaj' ňáký takový ty vaše vejšplechty, ty vaše přídavný 'ména? Tak nějak to ta zakaboněná tvář formulovala, tak jsem její narezivělé česky pronášené mluvě v tom svém snu porozuměl. Prosím vás ale, já tady v Sydney už posledních jednašedesát či kolik let klobouk na hlavu vůbec neberu, vůbec klobouk ani nevlastním. Jak mám, no řekněte, jak bych měl tudíž za něj strčit přídavné jméno?... Nu, dal mi ten sen ale zabrat, a vzal jsem si z něho poučení. Pryč s přídavnými jmény. Do jetele s nimi. Věnujme se raději příslovcům. A bude pokoj.

Nu dobře, když příslovcům, tak příslovcům. Jakým ale příslovcům? Českým? Anglickým? Obojím? „Pří-slovce“ není tím nejšťastnějším pojmenováním. Ono je to spíše „pří-slovese“ a jeho latinské pojmenování je tudíž příhodnější: ad-verbium, ad-verbium, ku slovesu, při slovese. Adverb po anglicku, jako nestydatá, leč typická anglická vypůjčenina. Příslovce dokresluje sloveso, označuje jeho kvalitu. Dělá to celkem dobře. Jak že to dělá? Dobře. Jak hraje Pepánek kuličky? Dobře. Jak si hraje Pepinka s panenkou? Dobře. Little Joe plays the marbles well. Little Josephine plays well with her dolly. Nu a? Nu a, jen sem s tím drobnohledem. Volně, svobodně, zle, pořádně, spořádaně, úzkostlivě, tence, lehce, těžce, marně, úspěšně, dostatečně, klidně - člověk se prostě chopí nějakého toho jména přídavného, odtrhne mu koncovku, přilepí tam koncovčku a Bob's your uncle i v jazyce českém. Pozor ale, lidičky, jen pozor. Koncovku přidat, ale jakou to koncovku? Těžko říci. Proč ne těžce-proč těžko? Těžce říci? Nezní to podivně? Těžce dýchat, ale těžko povědět. Náš drobnohled zabral. Zabral a prozradil nám, že máme v té naší české řeči dva způsoby tvoření příslovce. Těžko a těžce. Lehko a lehce. Snadno a snadně. Pomalu a pomale. Horko a horce. Chladno a chladně. Pravda, ne každé české příslovce se může pochlubit dvojí formou, ale celá pěkná řádka se tou dvojí formou pochlubit může. Vysoko, vysoce. Šikmo, šikmě. Rovno, rovně. Heč! Heč, mluvo anglická, a co ty? Co ona? Ona jen to „ly“. Slowly. Instantly. Quickly. Unexpectedly. Coolly. Hotly. Takže zatím asi jedna nula.

Počkejte ale, neodkládejte ještě ten mikroskopík. Nasaďme jej přece jen třeba i na to stupňování - chladno, chladněji, nejchladněji. Lehko, lehčeji, nejlehčeji. Snadno, snadněji, nejsnadněji. Nu, to české stupňování příslovcí nad angličtinu nijak nevyniká, protože stupňovat příslovce dokáže i ona! Slowly, slower, slowliet. Holy, holier, holiest. Ale jen se trochu poohlédnout a je konec. Unexpectedly, unexpectedlier...? Ono i to stupňování českých příslovcí má své strážně, lze ale přesto tvrdit a asi i dokázat, že to české stupňování má přece jen větší šmrnc. Nesnadno/nesnadně, nesnadněji, nejnesnadněji. Neočekávaně, nu, jen dál, jen dál: neočekávaněji, nejneočekávaněji. Ten drobnohled teď už raději přece jen konečně odstavme, natrápili jsme ho těmi příslovcí už ažaž. Obraťme list. A ještě je kam ten list obracet. Obraťme ho tedy ještě znovu a naštelujme, namířme k číslovkám. Slyšíme my dobře, milej pane? K číslovkám? K prachvobyčejným číslovkám?

K těm číslovkám ten nový list tedy opravdu obraťme, ale najdeme my tam vůbec něco? Číslovka je číslovka a konec. Konec? Česká číslovka že by vůbec ani nic netajila? To určitě nemůžete myslet vážně! Jedna, dvě, tři, čtyři, pět, cos to Janku cos to sněd'? A co a jak dál prosím vás? Brambory pečený...? Tak vy jste stále ještě neuhádli kam jako tak dál? Vážně ne? Vždyť my teď právě stojíme na prahu jedné z největších záhad naší české řeči a vy jako opravdu nic? Poslouchejte, jen poslyšte! Jedna hruška. Dvě hrušky. Tři hrušky. Čtyři hrušky. Well, what of it? Four pears, five pears, six pears... thousand pears? Ale to prosím pěkně jen v řeči anglické. Protože: tři hrušky, čtyři hrušky, ale pět hrušek. HruŠEK. Deset hruŠEK. Tisíc

hruŠEK! Proč proboha ten genitiv? Proč najednou ten druhý pád? Proč? To byste rádi i rády věděli i věděly i vy? Já bych to ale taky rád věděl. Proč čtyři hrušky, ale najednou pak pět hrušek, dvacet, padesát, tři miliony hrušek? Hledal jsem hledal, ale snad málo. Něco se mi někde nějak asi polámalo. Odpověď, tu správnou odpověď jsem dosud nikde neobjevil. Jen to jsem objevil, že tento podivuhodný hlavolam se skrývá i v jiných slovanských jazycích. Rozhodně ve slovenštině. Naši etymologičtí vševědové snad odpověď mají, já ale nevím, jak ji z nich vypáčit. Čtyři švestky, ale pět švestek. Nedá mi to prostě spát a vracím se k tomu, znovu a znovu se k tomu vracím, a to i v naději, že jednou někdo mě zatahá za šos a suše usrkne – ty to hele vážně nevíš, ty trumpeto? Ano, doznávám, že to zcela vážně dosud nevím. Pomozte, lidičky, pomozte!... A ještě jen alespoň jeden další trumfik nakonec. Sedmero havranů. Ne sedm havranů. Sedmero jich je. Deset božích příkázání? Nikolivěk. Desatero příkázání božích. A rovněž i dvě seker, tré motyk, čtvero ročních období. Táta dal klukovi dvě pohlavků, mít tré párů bot do školy. Ono to zní dost knižně, ale používá se to semtam i docela běžně. Desatero příkázání, sedmero krkavců, čtvero ročních období. A ten trumfiček? Jen povězte tré párů bot nebo čtvero ročních období a už tam musíte, MUSÍte k tomu přisypat ten genitiv, ten druhý pád? Sedmero krKAVCŮ. Kdepak sedmero krkavci, kam bychom to přišli?

Pravda, ty naše české číslovky se dají i skloňovat. Jedna, jedné, jednu, s jednou. S dvaceti. Se stem. S dvěma tisíci. S deseti miliony. Tři králů. Ono se to ani nijak moc nezdá - skloňovat číslovky, ale zkuste tohle skloňování v angličtině. Jen to zkuste a bude po skloňování. Pohoříte. V angličtině se skloňování číslovek prostě nekoná... Raději nebudeme ty české trumfy vůbec ani počítat. Stejně to češtině nedopomůže stát se řečí světovou. Jen nám to znovu potvrdí, že vyjadřovat se v češtině je možno provádět s těmi nejmenšími významovými nuancemi. Působivě... Měl bych ale pomalu končit. Přece jen bych se ale rád ještě na vteřinku vrátil k tomu „zakabonění“. Pamatujete ještě tu zakaboněnou tvářinku? Kabonit se, kabonit. Ono to zní i dost nečesky. Prý to souvisí se slovem užívaným na Hané „kabelit se“. A to zase snad souvisí s latinským „cumulus“, jistý druh uzpůsobení mračen. A také i s moravským výrazem „kanit“, nechat kapat, kecat, slíntat, „ganit“, kaňa-slina, kaňhat, kaňkat, kaňka. Hned to zakabonění vypadá i dost slovansky, že? Ale to zde jen uvádím jako „apropos“, tak jako nečíslovaný přívazek... Seberu si teď svých pět švesTEK...

NAHOŘE JE DOLE Bořek Šindler

Recenze knihy Elinor Morrisby „nahore je dole“ o životě profesora Jana Šedivky

Nejkvalitnější český vývozní artikl, hudba, proniká do všech koutů světa už po celá dlouhá staletí. České hudební umění dokázalo uvést na scénu i v Austrálii během posledních několika desítek let hezkou řádku českých prominentů, včetně dirigenta Rudolfa Pekárka, houslisty Jáška a několika jiných muzikantů, a česká hudební sláva si tak našla cestu i na ten nejhlubší cíp zeměkoule. Dokonce i sydneyjský symfonický orchestr byl po nějaký čas dirigován českým dirigentem Mácalem. Pronikání vážné české hudby do někdejších australských hudebních pustin bylo ovšem také uspišeno zásluhou muzikologa Jaroslava Kovaříčka, který v hudebním oddělení radia ABC „fine music“ po mnoho let pilně uváděl ve svých programech vážnou českou hudbu a obeznamoval tak s ní kdysi hudebně zaostalou australskou veřejnost.

Před dvěma lety zemřel na Tasmánii jeden z těch nejvýznačnějších českých hudebníků, kteří v Austrálii během minulého století zakotvili a zanechali zde hlubokou stopu svého působení. Dnes se do našich rukou dostává obsažná kniha o jeho životě pod titulem „Nahore je dole“. Autorka knihy sama absolvovala českou konservatoř hudby v Praze a vrátila se do tasmánského Hobartu v roce 1975. Je tudíž zajisté značně obeznámena s českými poměry v republice, mistra Šedivku znala z jeho dlouholetého pobytu na Tasmánii a její životopis tohoto českého hudebníka má nesporně velmi solidně informovanou základnu. Po pětáctyřicet let zde v Austrálii Jan Šedivka žil, a jako vynikající houslista a hudební pedagog působil – i když se o něm mezi zdejšími Čechy nijak mnoho nevědělo. Sám musím přiznat, že když jsem se s ním jednou asi před patnácti lety setkal na českém velvyslanectví v Canbeře při příležitosti oslavy

osmadvacátého října, teprve tehdy jsem se v rozmluvě s ním postupně dovídal, kým on vlastně je. Byl to člověk milý, nenuceného chování a hovořil vynikající předbolševickou češtinou, přestože Čechy opustil jako mladý muž už v roce 1939, a žil od té doby v cizině.

Jak nám autorka knihy sděluje, profesor Jan Šedivka se narodil roku 1917 v městečku Slaném poblíže Prahy a skonal v roce 2009 na Tasmánii. Jako mladý český houslista dostal do vínku tu nejlepší průpravu - byl žákem proslulého houslového pedagoga Otakara Ševčíka a také českého houslového virtuóza Jaroslava Kociana. Elinor Morrisby v první kapitole svého biografického díla čtenáři představuje vzorně dokumentované curriculum vitae Jana Šedivky až do jeho odchodu na mistrovskou houslovou školu v Paříži v listopadu roku 1938, v době poznamenané mnichovskou dohodou a odtržením pohraničního sudetského území. Několik měsíců po jeho příchodu do Paříže došlo ovšem k německé okupaci zbytku Čech a Moravy, a mladý a zcela nepoliticky založený český houslista se uchyluje s mnoha jinými krajany do přístřeší pařížské vily Maison de la culture tchécoslovaque, jako člen české komunity tamních umělců vedených - jak autorka uvádí - doyenem tamní české „kavárenské společnosti“ silně levicovým karikaturistou Adolfem Hoffmeisterem. Vila zřejmě tehdy sloužila za útulek v nouzi mnoha pařížským Čechům v Paříži německou okupací náhle ve Francii izolovaných, avšak Bohuslav Martinů též v Paříži tou dobou prodlévající prý tehdy účast na spolubydlení v onom prostředí odmítnul. Pobyt v této vile se však stal mladému Šedivkovi i ostatním českým osazencům osudným, protože po vypuknutí války Francouzi její obyvatele jako „nebezpečné levicové cizinecké živly“ uvrhli do vězení. Z této mnohaměsíční vazby je nakonec vyprostil až německý útok proti Paříži v létě roku 1940. Potom se mladý adept mistrovské houslové školy ocitl po dobrodružné cestě přes Maroko a Portugalsko jako běželec nakonec v Londýně.

Šedivkův život v Londýně byl sice poznamenán dlouhou nemocí, bylo mu tam však přece umožňováno věnovat se hudbě, a nakonec setrval v Anglii jedenáct let. Seznámil se tam s mnoha lidmi. Také s Češkou Libuší Kofránkovou, která mu potom až do konce života byla oddanou družkou pečující již za nemoci v Londýně o jeho hmotné denní potřeby, se svojí manželkou Beryl a s violoncellistkou Selou Trauovou - s nimiž se mu podařilo vytvořit již v Británii jakousi osobitou „ménage à quatre“ - a se všemi těmito třemi ženami se v roce 1961 odstěhoval do Austrálie, do queenslandské Brisbane, kde potom působil na tamější konservatoři jako hlavní učitel hudby na housle a jako lektor komorní hudby po dobrých pět let, než se v roce 1966 - opět s celým svým tříčlenným ženským souborem - s manželkou Beryl, s Libuší Kofránkovou i se Selou Trauovou přestěhoval na Tasmánii. Tam se proslavil svými jedinečnými pedagogickými schopnostmi jako vynikající profesor na tamní konservatoři. Stal se tam ředitelem konservatoře. „Jan Šedivka, houslista a pedagog“ čtete, „byl více než čtyřicet pět let osobností Austrálie, převyšující ostatní v oboru hry na smyčcové nástroje“. Elinor Morrisby se ve své knize také zabývá činností a zájezdy profesora Šedivky do různých míst Austrálie, i mimo Austrálii, zejména do Číny, kde byl vítaným hostujícím pedagogem smyčcové hudby.

Kniha též obsahuje zvláštní obrazovou přílohu, a je i jinak bohatě ilustrována fotografiemi z Šedivkova mládí v Čechách, z jeho pobytu v Londýně, v Queenslandu a zejména ovšem na Tasmánii, ale také například v Číně. Není údobí v životě tohoto význačného australského Čecha, které by autorka této vzácné knihy pominula. Kniha je i jinak pečlivě a odborně dokumentována, a představuje další cenné obohacení knihovny naší sydneyjské sokolské jednoty. Originál byl ovšem psán anglicky, a nám autorka poslala pouze překlad do češtiny porízený v roce 2010 Lidmilou Hrůzovou, Lenkou Hrůzovou a Lidmilou Hrůzovou mladší. Aniž jsem měl možnost prohlédnout si anglický originál, zdá se mi, že tento překlad do češtiny působí nadmíru kompetentně. Rekl bych ale, že překladatelky nejsou nijak intimně obeznámeny s Austrálií, protože například přisuzují městu Brisbane mužský rod - ten Brisbane - což je samozřejmě pouze nevýrazné nedopatření.

V knize jsou však i jiná dost pozoruhodná nedopatření - našinec například postrádá vysvětlení, proč Jan Šedivka, mladý muž tehdy v nejlepších letech, nevstoupil za války do exilové československé armády v Británii, anebo i to, že presidenta Beneše jakoby vůbec nebylo - není totiž vůbec uveden ve jmenném rejstříku. Člověku také trochu vadí i autorčina interpretace jistých Šedivkových vyjádření za pobytu v Brisbane: „...Šedivka neměl čas ani tendenci bratřit se s českými přistěhovalci... Nikdy

